

TERCHOVÁ

DVOJMESAČNÍK VŠETKÝCH TERCHOVČANOV
ROČNÍK 37, 3/2026, CENA 2,00 €
WWW.TERCHOVA.SK, ISSN 1338-8827
FOTO MARIÁN ZAJAC

**Myšlienka na tento čas
MÚDRY ČLOVEK, TO
JE ZÁZRAK. LENŽE
ZÁZRAKOV DNES
NIET! A TAK MÚDROŠŤ
VYHYNULA, PRIŠIEL
O ŇU SVET.**

Jozef Ignác Bajza

(190. výročie úmrtia)

O čare sveta tradícií

Šialene ultramoderný dnešok dokáže len veľmi zriedkavo ponúknuť vystresovanému človeku pocit očarenia, ktorý navyše k svojej existencii potrebuje čoraz menej... Kto ale intenzívnejšie číta povesti či rozprávky (alebo je fanúšikom ich televíznych, filmových, rozhlasových a iných verzií), mimovoľne sa vracia k tradíciám ako integrálnej súčasť národnej kultúry a historickej pamäti. Legendy a rozprávky sa v naznačenom kontexte stali nositeľom presne toho zázraku, ktorý v minulosti patril výlučne náboženstvu. Na druhej strane ale treba zdôrazniť, že očarenie z tradícií nie je iba záležitosťou folklóru, literárnej a inej umeleckej tvorby, ale hlavne schopnosťou ľudí rozpoznávať znamenia pripomínajúce človeku archaický pôvod nášho sveta a silu, ktorá ho dokáže symbolicky obnovovať.

Málokto už dnes vie, že autori éry romantizmu Pavol Dobšinský, „slovenský Homér z Gemeru“, a Samuel Reuss (prvý slovenský literárny folklorista) sa ohradili proti tvrdeniam osvietencov, ktorí označili povesti, legendy a rozprávky za poveru, blud nedôstojný človeka moderného veku. Naopak, Dobšinský s Reussom boli skalopevne presvedčení, že ide o trvalú súčasť kultúry a vzácny doklad vypovedajúci o kultúrnej a spoločenskej minulosti predkov. Ich náhľad plynutím času kreatívne rozvíjali a vlastnou obrazotvornosťou prehlbovali, aktualizovali i modernizovali (aj) mnohí folkloristi.

Tematika mysterióznych bytostí, ktorými sú popretkávané legendy, povesti, rozprávky, povedačky či zarietania, má atraktívny náboj aj vďaka tomu, čo hovorí o našom strachu z neznámeho, zo smrti. A to je látka tvoriaca kvintesenciu existenciálneho ľudského bytia. Preto je dobré, že sa i v rámci folklórnych festivalov vraciame k tradíciám, ktoré vnímame ako neodmysliteľnú

súčasť slovenskej kultúry a umenia. Legendy či rôzne tajomné bytosti domácej proveniencie si skrátka vo-zíme po svete zabalené vo vlastnej duši. Isteže, často sa k nim vraciame ako ku kuriozitám, zábavným príbehom z minulosti, v ktorých prvoplánovo cítime nostalgiu za strateným svetom včerajška, ale kdesi v hlbších vrstvách vnímame aj ich starobylosť, magickú archaickosť.

Nezriedka počuť hlasy, podľa ktorých vo všeobecnosti platí zásada, že to, čo nepoznáme, je v istom zmysle aj tajomné. Inými slovami, čo je opradené pláštikom mysterióznosti, vyvoláva v našom vedomí pocit nedôvery. A od nedôvery je už vraj len krôčik k odmietaniu všetkého, čo je nám cudzie. Súčasne ale registrujeme i nebezpečné (až zákerné) globalizačné tendencie, smerujúce k likvidácii národných identít v oblasti kultúry. Na scénu vstupujú rôzne netolerantné ideológie spojené s kultúrou rušenia, kultúrou negácie a odmietania časom preverených univerzálnych ľudských i duchovných hodnôt. Ukazuje sa, že ak chceme plnohodnotne zažiť niečo autenticky národné, musíme ísť jednoznačne do histórie. Práve v tejto ideovej rovine vzniká vhodný priestor na nové zadefinovanie významu opodstatnenosti národných kultúr s ich bohatými prejavmi a žánrovými prienkami.

Milí priatelia, prídte si do krajiny pod Rozsutcami spolu s nami počas kultúrneho leta plnými dúškami vychutnať čaro sveta tradícií na terchovský spôsob. Srdečne vás všetkých pozývame a tešíme sa na spoločné stretnutia v mieste pamäti, ktorá je aj kľúčovým slovom tohtoročných Jánošíkových dní.

Peter Cabadaj

FOTOARCHÍV MKS Terchová

VYDÁVA

Miestne kultúrne
stredisko Terchová,
ul. sv. Cyrila a Metoda
č. 96, 013 06 Terchová

IČO VYDAVATEĽA
00364 886

ŠÉFREDAKTOR
Ján Miho ml.

REDAKCIA
Alena Cingelová,
Mgr. art. Adriána
Ondrušová

REDAKČNÁ RADA

Mgr. Peter Cabadaj,
Rudolf Patrnciak,
Ing. Marián Zajac,
Ing. František Kadaš,
František Mucha,
Mgr. Renáta Opalková

JAZYKOVÁ ÚPRAVA
Mgr. Peter Cabadaj

TLAČ
Varínska tlačiareň,
Varín

GRAFICKÁ ÚPRAVA

Mgr. art. Adriána
Ondrušová

ADRESA REDAKCIE

MKS Terchová, tel.
č. 041/5695 129,
0911 924 189,
mks@terchova.sk
Obecný úrad Terchová,
tel. č. 041/5695 138,
terchova@terchova.sk

EVIDENČNÉ ČÍSLO

3548/09
ISSN 1338-8827

Vyšlo v júli 2026

Obsah

2	ÚVODNÍK O čare sveta tradícií	29	PRIŠLO NA NAŠU ADRESU Dva výroky a dve tisíc rokov	Vznikol Žiacky parlament ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová Hlaholika ožila Rozlúčka s našimi deviatkami
4	FARSKÉ LISTY Voľno	30	JUBILEUM Tridsať rokov od úmrtia Svetozára Stračinu	
5	SPOMIENKY	33	PREDSTAVUJEME Muzika spod Jánošíka	44 NAŠI VO SVETE Úspechy mladého športovca Petra Rodana Gábriša Z medzinárodnej súťaže na slovenský vrchol
6	FARSKÉ LISTY Ohliadnutie sa za uplynulým obdobím Prečo nie je viac vidieť Kríž na Oravcovom? Hudobný darček pre mamy	34	OSOBNOSTI TERCHOVEJ (110.) Mária Margaréta	
10	SERIÁL Kaplanky a kríže v Terchovskej krajine (XCIII., XCIV.)	36	RECEPTY NA TENTO ČAS Pečené prasiatka na ražni a v peci	46 CSS INFORMUJE Zo života Centra sociálnych služieb Terchová
11	Kňazské jubileá	38	UDIALO SA III. ročník Memoriálu Branislava Porubčanského Chutí mu futbal, vonia pizza Návšteva zo Základnej školy Velehrad Slávik Slovenska 2026 Klavírny maratón 2026	48 ŠPORT Úspech oblečený do strieborných šiat Futbalové sny Zhodnotenie stolnotenisovej sezóny 2025/2026 Všetci v lepšej polovici
12	OBCENÝ ÚRAD INFORMUJE Uvítanie detí do života Deň detí Prejazd historických vozidiel	42	ZŠ S MŠ ADAMA FRANTIŠKA KOLLÁRA Zo života školy	52 INFOSERVIS
14	UDIALO SA MS vo varení a jedení bryndzových halušiek 2026 COBA oslávila 25. výročie pôsobenia v Terchovej			
16	CYRILOMETODSKÉ DNI Tlačová správa			
18	JÁNOŠÍKOVE DNI 2026 Tlačová správa			
20	REMINISCENCIE Spomienka na Bohuslava Staňa Za Františkom Janíkom Z futbalového archívu Vtedy pred štyridsiatimi rokmi			
23	PRIŠLO NA NAŠU ADRESU Stretnutie s Ladislavom Vojtekom			
24	PLAGÁT CYRILOMETODSKÉ DNI			
26	PLAGÁT JÁNOŠÍKOVE DNI			
28	DO VAŠEJ POZORNOSTI Chcete poznať svojich predkov?			

FOTO Marián Zajac

KRESBA Milan Opalka

Voľno

Drahí priatelia, keď Pán Boh stvoril svet, ako jeden zo základných kameňov doň vložil potrebnosť práce, ktorou chcel človeka približovať sebe – Stvoriteľovi, a každý objav, každý výtvar je dôkazom toho, že sme hodní tejto Božej dôvery. No ako to už býva zvykom, nebol by človek človekom, keby mu niečo nevadilo alebo nevyšlo...

S potrebou pracovať hneď vyskakuje dôležitosť odpočinku. Boh dobre vie, že nie vždy správne odhadujeme svoje možnosti, preto už na začiatku ustanovil povinnosť svätiť siedmy deň. Okrem toho človek sám, na slávu Božiu, cíti potrebu nepreháňať, nájsť si čas vyjsť z pracovnej monotónnosti a osláviť tú, či inú udalosť.

Dovolenkové obdobie v lete je pre mnohých tým časom, keď si môžu dovoliť byť naplno s rodinou, byť tu pre seba a najbližších. Teda oddych ani zďaleka nie je len sladkým ničnerobením. Častejšie, o čom by mohli hovoriť mamy i manželky, je sprevádzaný zvýšenou snahou vytvoriť pohodlie pre rodinu, teda aj pre seba, a len malá časť je skutočným vychutnaním si ovocia práce svojich rúk.

Človek je pozvaný milovať najprv seba, aby správne miloval blížneho. Zdravý odpočinok je jedným zo znakov lásky k sebe. Pritom sa nevzťahuje len na voľné dni a letné prázdniny – na každý deň, keď je treba vedieť povedať si „dost“, nechať robotu, vypnúť počítač alebo tablet a ľahnúť si zavčasu spať. Tento základ pomáha človeku každý nový deň byť plnohodnotným darom blížnym, s ktorými pracuje, a v neposlednom rade sebe samému, keďže nové sily dávajú energiu a predovšetkým entuziazmus tvoríť.

Osobitné dni pokoja, dovolenky, treba vedieť využiť na prehĺbenie svojho duchovného sveta. Teda keď je viac voľného času, je skvelé siahnuť po hlbšej modlitbe, rozjímaní, duchovnej literatúre, aby sme viac vnikli do tajomstiev, ktoré ústami vyznávame, ale kvôli každodenným problémom a úlohám často aj nestíhame prijať.

Želám nám všetkým, aby sme voľné chvíle vždy prežívali s vedomím, že sú Božím darom pre nás. A tak, ako si ctíme svojich darcov a na oplátku im ponúkame niečo od seba, nech je voľný čas našim darom blížnym. Niektorí z nich čakajú na nás celý rok, aby si nás vychutnali hoci aj na jeden deň.

Nech je i náš život hymnou na Božiu oslavu.

Páter Martin Štefanec, SVD

správca farnosti
FOTO Marián Zajac

Sagrada Familia z kvetov

SPOMIENKA

ODIŠLA SI, MAMIČKA, NEVIEME
KAM, SPOMIENKA NA TEBA
ZOSTANE NÁM. SPOMIENKA
KRÁSNA, MAMIČKA MILÁ, TY,
ŽE SI PRE NÁS VŽDY LEN ŽILA.
ZA TVOJU LÁSKU, MAMIČKA
NAŠA ZLATÁ, ZA VŠETKY
TVOJE VEĽKÉ OBETE, NECH JE
ŠTEDRÁ K TEBE RUKA BOŽIA
SVÄTÁ, TO JE POSLEDNÉ
VRÚCNE PRIANIE OD DETÍ.
NAŠE VNÚTRO BÔLOM
PLAČE, V SMUTNEJ CHVÍLI
TICHO VZLYKÁ, VIAC UŽ
NIE JE MEDZI NAMI DRAHÁ
NAŠA MAMIČKA...

DŇA 20. MÁJA 2026 SME
SI S VEĽKOU BOLEŠŤOU
PRIPOMENULI 5. VÝROČIE,
ČO NÁS NAVŽDY OPUSTILA
MILOVANÁ MANŽELKA,
MAMIČKA, BABIČKA,
SVOKRA, SESTRA

**ANNA HANZELOVÁ
Z TERCHOVEJ**

S VEĽKÝM ŽIAĽOM
SPOMÍNAJÚ MANŽEL, SYN
A DCÉRY S RODINAMI
ODPOČÍVAJ, MAMINKA,
V POKOJI!

SPOMIENKA

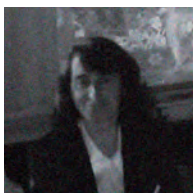

ČO MÁŠ V RUKE? SPOMIENKY.
A PREČO ICH DRŽÍŠ TAK SILNO?
PRETOŽE SÚ TO JEDINÉ,
ČO NÁM ZOSTALO.
DŇA 15. JÚNA 2026 UPLYNULO
20 ROKOV, ČO NÁS OPUSTIL
DRAHÝ MILOVANÝ MANŽEL,
OTEC A STARÝ OTEC

JOZEF HANULIAK

S LÁSKOU A ÚCTOU
SPOMÍNA CELÁ RODINA

SPOMIENKA

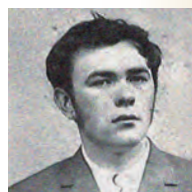

DOTÍKLO SRDCE, ZMÍKOL TVOJ
HLAS, KEĎ SI NAVŽDY ODIŠLA
OD NÁS. NAD TVOJÍM HROBOM
SA MODLÍME A PÁNA BOHA
PROSÍME, ABY TI MILOŠŤ DAL,
KEĎ SI ŤA K SEBE POVOLAL.
DŇA 17. JÚNA 2026
UPLYNULO 20 ROKOV, ČO
NÁS NAVŽDY OPUSTILA
NAŠA MILOVANÁ MAMA

**ANNA ROMANČÍKOVÁ,
ROD. STAŇOVÁ,
Z TERCHOVEJ**

S ÚCTOU A LÁSKOU SPOMÍNAJÚ
MANŽEL, DETI S RODINAMI,
VNÚČATÁ A OSTATNÁ
SMÚTIACA RODINA

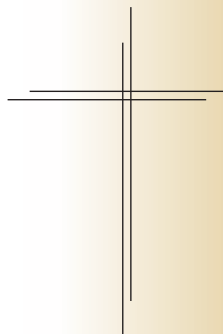
SPOMIENKA

DOTÍKLO TVOJE SRDCE,
UTÍCHOL TVOJ HLAS, ALE
V SPOMIENKACH A V NAŠICH
SRDCIACH STÁLE ZOSTÁVAŠ.
DŇA 6. AUGUSTA 2026 UPLYNIE
30 ROKOV, ČO NÁS OPUSTIL
DRAHÝ ŠVAGOR A STRÝKO

VIKTOR HANULIAK

S LÁSKOU A ÚCTOU
SPOMÍNA CELÁ RODINA

Ohliadnutie sa za uplynulým obdobím

Drahí farníci, s vďačnosťou sa ohliadam do minulosti, keď sme v rámci našej farnosti uskutočnili rôzne pekné akcie.

Podakovanie za lásku

Dňa 12. apríla, na nedeľu Božieho milosrdenstva, sa v našom kostole konal koncert Podakovanie za lásku venovaný pamiatke sv. Jána Pavla II. Ďakujem všetkým účinkujúcim, ako i hosťovi pátrovi františkánovi Jeremiášovi Kvakovi, OFM. Vďaka za krásny umelecký i duchovný zážitok. Svätý Ján Pavol II. je stále v našich srdciach.

Výlet za roráty

Dňa 30. apríla sme sa vybrali na Spiš dvoma autobusmi s deťmi, ktoré chodili na roráty. Najskôr sme navštívili Spišskú kapitolu, kde nás prijal pán biskup František Trstenský. Ďakujeme veľmi pekne za povzbudenie i darčeky. Potom sme si pozreli Spišský hrad a nakoniec Baziliku sv. Jakuba v Levoči, kde sme mali možnosť vidieť diela Majstra Pavla. Som rád, že deti, ktoré neúnavne vstávali v decembri na roráty, mali takýto výlet.

Nové pletivo

Popri krásnych duchovných udalostiach sme pracovali aj okolo kostola. Vyčistili a vyklčovali sme priestor v susedstve škôlky, kde sme s pomocou chlapov dali nové pletivo. Je to okolo 120 metrov. Tiež sme prekopali a ťahali kábel z fary, dovedli elektrinu, urobili elektrickú zástrčku pred kostolom, ktorá sa bude používať na účely akcií konaných pred chrámom. Pán Boh zaplať všetkým, ktorí sa pričínili o toto dielo.

Oprava oplotenia vo farskej záhrade

Koncert ku Dňu matiek

Dňa 7. mája sme mali v našom kostole koncert ku Dňu matiek. Som rád, že vystupovali deti z MŠ a ZŠ A. F. Kollára Terchová, SZUŠ Akadémia muzika Terchová, Heligonkári A. Ondrušovej, ZUŠ L. Árvaya Žilina, elokované pracovisko v Terchovej.

Požehnanie motorkiek

Dňa 10. mája, po veľkej sv. omši, som požehnal motorky a našich terchovských motorkárov. Motorkári prišli aj zo vzdialenejších častí Slovenska. Po požehnaní sme si urobili krásnu jazdu do Štefanovej, kde sme sa ešte chvíľu zdržali.

Farská púť Steyl – Lurdy

V dňoch 11.–18. mája sme sa zúčastnili farskej púte v Steyli, Andorre, Barcelone a Lurdoch. Bolo nás 43 pútnikov z Terchovej. Začiatok púte sme absolvovali v holandskom meste Steyl, kde sme navštívili misijný dom verbistov. Postavil ho sv. Arnold Janssen, zakladateľ misionárov verbistov, a boli sme aj pri jeho hrobe. Som rád, že sme navštívili toto miesto z vďaky za 50 rokov prítomnosti verbistov v Terchovej. Modlili sme sa pri hrobe svätého zakladateľa Arnolda Janssena. Následne sme išli do Andorry a pokračovali do Lúrd, kde sme sa zdržali niekoľko dní. Mali sme čas na modlitbu, adoráciu, sv. omše. Na tomto svätom mieste sme pamätali v modlitbách na celú terchovskú farnosť, všetky rodiny, deti, mládež, starších a chorých.

Slávnosť prvého sv. prijímania

Dňa 25. mája sme mali v našej farnosti slávnosť prvého svätého prijímania. Po prvýkrát prišlo sviatosťného Spasiteľa 46 detí. Bohu vďaka! Ďakujem aj rodičom, ktorí zveľadili kostol. Pred slávnosťou sa robili nátery vchodových dverí z bočnej strany kostola, maľovala sa tiež sakristia.

Slávnosť Božieho Tela

Dňa 5. júna sme mali slávnosť Najsvätejšieho Tela a Krvi Kristovej. Božie Telo sme si uctili slávnostnou procesiou ulicami Terchovej. Ďakujem našim farníkom, ktorí robili oltáriky pred svojimi domami, ďalej hasičom, miništrantom s prvoprijímajúcim deťom, ktoré pred sviatosťou rozsypali lupienky kvetov.

Pri hrobe Arnolda Janssena

Prvoprijímajúci

Výlet so spevokolom a miništrantmi

Dňa 13. júna sme boli na výlete s naším detským spevokolom a miništrantmi v Rozprávkovom lese v Nezbedskej Lúčke. Ráno poriadne lialo, ale keď prišiel čas odchodu na výlet, prestalo pršať a dokonca nám aj svietilo slnko. Ďakujeme všetkým deťom a miništrantom, že spevom a službou oslavujú Pána Boha pri sv. omšiach. Veľká vďaka patrí Alenke a všetkým vedúcim, ktorí neúnavne nacvičujú s deťmi a spievajú na česť a chválu Božiu! Spev vám naozaj ide!

Návšteva misionárov

V nedeľu 21. júna, po sv. omši, sme sa v Terchovej zišli 6 verbisti (SVD) z viacerých krajín. Vitame pátra Martina Cingela (vpravo), rodáka z Terchovej, ktorý prišiel na dovolenku z africkej Kene. Na fotografii sú aj ďalší verbisti: páter Martin Štefanec, správca terchovskej farnosti, Hugo Calis, rodák z Argentíny a misionár v Keni, páter William Owire Odeke, provinciál v Keni, páter Dávid Kancian, kaplán v Terchovej, a bohoslovec Yves Ezinga z Konga, ktorý je na pastoračnej praxi v Terchovej.

Páter Martin Štefanec, SVD

správca farnosti

FOTOARCHÍV autora

V Rozprávkovom lese – výlet spevokolu a miništrantov

Prečo nie je viac vidieť Kríž na Oravcovom?

Viackrát som chcel odpovedať na túto otázku, ktorú mi položili niektorí ľudia, ale doteraz sa mi to akosi nepodarilo. Kríž nie je ozdoba! Možno u niekoho, kto ho nosí na krku (nie v srdci) a ani nevie prečo. Kríž je symbol Božieho Syna, čiže Boha a aj tohto sveta. Minimálne miliardy kresťanov...

Ten na Oravcovom je záhadný. Nestoji tam, aby sme mu na diaľku zamávali. Stoji tam, aby sme boli zvedaví a aby nás táto zvedavosť donútila prísť bližšie k nemu a vzdať mu poklonu. Zblízka! Z očí do očí!

A ak sme už tam, uvidíme dva kríže. Jeden symbolický, čiže pozemský symbol svätých Cyrila a Metoda. Akoby berla arcibiskupa. Druhý je nebeský, premietajúci sa v oblakoch. Tiež sa skladá z dvoch krížov. Latinský, hrdzavý, pripomínajúci smrť Pánovu, ale i našu. „Prach si a na prach sa obrátiš.“

V priesečníku ramien je kríž strieborný, nehrdzavejúci, grécky, rovnoramenný, odkazujúci na našich vierozvestov. Na ich nesmiernu obeť na dlhej ceste k nám a k nášmu obráteniu. Je to zároveň tá malá a záhadná bodka, ktorá je dôvodom našej cesty prísť bližšie a vzdať mu úctu – modlitbu.

PS: Pridám ešte krátky komentár k pojmu KRÁSA. Čo je to krása? Nieko na ňu stále čaká, inému už zvädla... Keď som bol malý, nič som nemohol nazvať KRÁSNE. Moja starká ma vždy upozornila: „To je pekné, ale krásna je iba PANNA MÁRIA.“ Paradoxom je, že najkrajšia bytosť v celom vesmíre bol Lucifer, čo znamená nosič svetla. Bol krásny ako orchidea. No práve to bol kameň jeho úrazu. SPÝŠNEL!

A pýcha (anglicky pride) je prvým hlavným hriechom. Takže, KRÁSA má veľmi blízko k PÝCHE. Ale iba tá povrchná krása. Aj zvetraný obal môže mať zdravé jadro a krásne zabalená škatuľa môže byť prázdna. Krása

je tichá, nevtieravá, oddaná až na smrť. Je viac zo stajní, nie zo zámkov... Snúbi sa s láskou a láska je Boh.

Preto Dostojevskij sebavedomo píše: „Krása spasí svet.“

Milan Opalka

FOTO Milan Kosec

FOTO Vincent Synák

Hudobný darček pre mamy

Aj obec Terchová zažila v mesiaci máj popoludnie, ktoré patrilo tým najdôležitejším ženám v našich životoch – mamám. Slnecný 7. máj 2026 ešte viac rozžiariť slávnostný koncert pripravený pri príležitosti **Dňa matiek**, ktorý sa konal v Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej. Koncert organizovala ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová v spolupráci s Farským úradom Terchová, SZUŠ Akadémia muzika Terchová, Heligonkármi A. Ondrušovej a ZUŠ L. Árvaya Žilina – elokovaným pracoviskom v Terchovej.

Program bol od začiatku do konca vyskladaný ako veľké poďakovanie za nekonečnú lásku, trpezlivosť a obetavosť, ktorú matky odovzdávajú svojim deťom. Nechýbali ani naši najmenší škôlkari, ktorí svojím spevom, čistou radosťou a úprimným vyznaním otvorili tento koncert. Vyvrcholením programu boli ďakovné slová, spojené s požehnaním správcu farnosti pátra Martina Štefanca, a spoločná záverečná pieseň Halleluja od L. Cohena, v ktorej 120 účinkujúcich ukončilo koncert so slovami: *Dnes pred vami tu stojíme a svoje srdce dávame, jak ľúbime vás, na to slová nie sú... Moja mama, to mi ver, Pánu Bohu ďakujem, že som Tvoje dieťa, aleluja.*

Mgr. Zuzana Patrňčiaková
FOTO František Mucha

Kaplnky a kríže v Terchovskej krajine

(XCIII., XCIV.)

Kaplnky, kríže – Božie muky, sochy svätých či zvonice sú hojne rozosiate po celom terchovskom chotári. Popri cestách, v osadách, na kopcoch, pri domoch... Dodávajú miestam, na ktorých sa nachádzajú, ďalší rozmer. Ten človek pochopí, až keď sa na tom mieste zastaví, zamyslí, porozhliada a pomodlí. Tak ako zbožný terchovský umelec, ktorý v priebehu storočí roztrúsil svoje kamenné, drevené i železné artefakty po Terchovskej krajine, aby vydal svedectvo o dobe, v ktorej žil, a zanechal posolstvo pre súčasnosť. Preto sme sa rozhodli na stránkach obecných novín mapovať a približovať tieto zaujímavé miesta ako príspevok k lepšej orientácii a poznaniu našej – terchovskej histórie. V tomto čísle si bližšie predstavíme drevený kríž v záhrade rodinného domu v osade Podolina a Kaplnku Panny Márie na drevenici v osade Holúbkovia.

Drevený kríž v osade Podolina

Osada sa nachádza pod severnými svahmi Sokolia a z hlavnej cesty sa k nej odbočuje na Vyšných Kamencoch. Na jej konci, pri bystrom jarčeku prameňiacom v Sokolí, leží rodinný dom, kde bývajú manželia Stanislav a Oľga Staňovci. V ich záhrade sa nachádza drevený kríž z brestového dreva, 170 centimetrov vysoký a 70 centimetrov široký, na ktorom je z lipového dreva korpus Krista. Konce ramien spája hliníková poloblúková strieška. Pri úpätí vertikálneho ramena je kovové zobrazenie Panny Márie a pod ňou na plechovej tabuľke text „ĎAKUJEME TI BOŽE ŽE SI TU S NAMI“. Na kamennom podstavci je napísaný letopočet 2014. Okolie kríža je pekne upravené betónovými tvárniciami s hlinou a kvetmi, o ktoré sa stará pani Oľga. Viac nám

o tomto kríži so zaujímavým príbehom ochotne prezradil Stanislav Staňo, za čo mu veľmi pekne ďakujeme.

„V lete 2013 som so synom Lukášom robil vo francúzskych Alpách – v oblasti známych lyžiarskych stredísk Albertville a Courchevel pod Mount Blanc. Pracovali sme v Les Marmonttes (v preklade svište) ako tesári na stavbe veľkej ozdravovne pre ľudí s ťažkosťami dýchania. Raz po práci sme si išli do obchodu niečo nakúpiť. Boli sme narobení a unavení, lebo tam, v nadmorskej výške nad dvetisíc metrov, slniečko inak páli ako u nás. Syn zaparkoval pri ceste, keďže tam bolo viacero áut. Automaticky som otvoril dvere a vystupoval z vozidla. V príslušnej chvíli som tam ešte nikoho nevidel. Treba povedať, že tadiaľ chodí veľa cyklistov, ktorí strmý profil cesty využívajú aj v pomerne veľkej rýchlosti – hádam i nad 80 km/h. V tom momente, zlomku sekundy, som začítil, ako sa v Terchovej povie, zubatú. Buď sa cyklista tak rýchlo priblížil, alebo som sa ja zle pozrel, neviem. Ešte ma syn stihol stiahnuť a s letiacim cyklistom sme sa len obtreli, doslova lízli. Laknutý som sa za ním díval, ako letel ďalej. Nechcem si predstaviť, čo by sa stalo s nami oboma, keby išlo o priamy náraz. Nebol by to prežil zrejme ani cyklista, ani ja. Vtedy som si povedal: Pane Bože, že ja som toto prežil. Ozaj máme za čo ďakovať, však aj rodinu mám dobrú, ale za toto, Pane Bože, sa musím poďakovať ináč.“

Potom sa stalo, že v roku 2014 sme robili na statkoch v Slavkove pri Brne zase krovy. Pod jedným starým krovom, ktorý sme vymieňali, boli balíky slamy – hádam ešte od vojny. Keď sme ich vyhadzovali, v prachu a bordeli som našiel korpus Krista. Bol dolámaný, ruky osve a tak... V prvom momente, ako sme sa so synom na seba pozreli, sme vedeli, že ho berieme. Samozrejme, opýtali sme sa majiteľa, ktorý odpovedal: „Jo, vemte si to, my sme neveríci.“ Lukáš dal korpus dokopy, zlepil ho a natrel. Lenže dovnútra chalupy by to asi bolo veľké. Vtedy som si spomenul, že keď otec v roku 1988 zomrel, brat Václav urobil na hrob drevený

kríž z brestu. Po dvoch rokoch sme ho vymenili za mramorový pomník s krížom. Pôvodný drevený kríž som zobral domov a mal ho odložený v garáži. Spomenul som si naň a na kríž sme ten korpus Krista dali. Samozrejme, ešte sme ho ponatierali a osadili na čestné miesto v záhrade blízko domu. Nechcel som kríž dávať k ceste, ale ho mať tak, že keď vyjdem z dverí domu, či už ráno alebo večer, keď idem spať, môžem sa prežehnať, povedať, Pane Bože, staraj sa mi tu o to a ďakujem, že si tu s nami. Sľub, ktorý som dal, sa mi podarilo na Veľký piatok v roku 2014 splniť. V tom roku po Cyrilometodských dňoch ho posvätil páter Kruták. Aj dcéry, keď sa vydávali do sveta a do manželského zväzku, sa pri kríži od fotili i prežehnali, aby išli do života s Ježišom Kristom“ – uzavrel pútavé rozprávanie Stanislav Staňo.

Kaplnka Panny Márie v osade Holúbkovia

Na západnej stene drevenice s popisným číslom 858 sa nachádza približne 50 centimetrov vysoká mariánska kaplnka. Chalupa bola kedysi obytným domom rodiny Podhorskej, ktorá ho neskôr predala. Nový majiteľ pri rekonštrukcii chalupy pekne obnovil aj drevenú kaplnku so soškou Panny Márie s ružencom vo vnútri. Čelo kaplnky je presklené, na jej vrchole sa nachádza krížik.

Zaujímavosťou je, že v osade Holúbkovia registrujeme zrejme najviac drobnej sakrálnej architektúry (kaplnky, kríže) spomedzi všetkých terchovských osád.

Text a foto Marián Zajac

Kňazské jubileá

V júli tohto roku si pripomenú jubileá svojej kňazskej vysviacky dvaja naši rodáci. Vdp. Martin Poživenec oslávil 35. výročie a páter Václav Mucha, SVD, 30. výročie pôsobenia vo vinici Pánovej. Obom vyprosujeme okrem pevného zdravia aj hojnosť Božích milostí, darov Ducha Svätého a ochranu Panny Márie.

V modlitbách vďační farníci z Terchovej

Vdp. Martin Poživenec

Novokňaz Václav Mucha s pátrom Jozefom Šabom (1996)

Uvítanie detí do života

Desiateho mája 2026 sa konala v Terchovskej galérii umenia tradičná slávnosť uvítania detí do života. Podujatie za hojnej účasti rodičov, starých rodičov a hostí zorganizovala sociálna komisia pri Obecnom úrade v Terchovej. V nasledujúcej časti uverejňujeme myšlienky, ktoré v priebehu podujatia odzneli.

...Stretli sme sa dnes pri jednej z najkrajších udalostí v živote obce, aby sme medzi nami oficiálne privítali novonarodených obyvateľov – najmenších Terchovcov. Hovorí sa, že keď sa narodí dieťa, Boh sa ešte nevzdal nádeje na tento svet. Dieťa však neprichádza na svet len do jednej rodiny, ale prináša radosť celej obci, a u nás v Terchovej to platí dvojnásobne. Každé dieťa je jediné a jedinečné, každé jedno je prísľubom do budúcnosti – nielen pre svoju rodinu, ale aj pre našu obec...

Milí rodičia, obraciame sa na vás s veľkou prosbou a veľkým poďakovaním, lebo vy budete tí, ktorí svoje deti povediete prvými krokmi ich života, vaše deti budú od vás prijímať lásku, bezpečie, múdrosť a životné hodnoty. Prajeme vám veľa lásky, síl a trpezlivosti pri ich výchove...

A vám, milé deti, želáme do života pevné zdravie, šťastie, láskavú rodinu a život plný krásnych chvíľ. Nech vás životom vždy sprevádza láska vašich rodičov, ochrana vašich blízkych a hrdosť na miesto, kde ste sa narodili. Nech sa vám v našej obci Terchová dobre žije a nech je pre vás vždy miestom, kam sa budete radi vracáť.

VITAJTE MEDZI NAMI, VITAJTE V TERCHOVEJ.

-red-
FOTO František Mucha

Kultúrny program na uvítaní detí pripravili žiaci ZŠ s MŠ
A. F. Kollára Terchová s p. uč. Mgr. Zuzanou Patrňákovou

Mladá šťastná rodinka

Deň detí

Tridsiaty prvý máj bol už druhýkrát venovaný všetkým deťom z Terchovej a jej okolia. Pri RIC Terchovec sme spoločne oslavovali Deň detí, počasie prialo a pre všetkých bol pripravený pestrý program. Nechýbali skákacie hrady, strelnica, maľovanie na tvár, či možnosť vyrobiť si vlastný náramok. O program na pódiu sa postarali žiaci tanečného odboru SZUŠ Akadémie muzika, kúzelník Talostan, moderný klaun Slížo, známy z talentových súťaží, a moderátor Michal Vojtek s kvízom. Ukážky svojej práce prezentovali terchovskí dobrovoľní hasiči a Horská záchranná služba Malá Fatra. Už teraz sa tešíme na stretnutie o rok pri ešte bohatšom programe a dobrotách.

-red-
FOTO Rudolf Patrňáček

Program prebiehal pred RIC Terchovec

Deti s klaunom Slížom

Prejazd historických vozidiel

Veterán klub Manín z Považskej Bystrice zorganizoval v sobotu 20. júna 2026 prejazd historických vozidiel, ktorého trasa viedla aj cez Terchovú. A nie len to. V našej obci mali aj dve zastávky. Ľudia sa tak mohli okolo poludnia pokochať nádhernými štvorkolesovými tátošmi vo Vrátnej a tiež v blízkosti Kultúrneho domu Andreja Hlinku.

História na kolesách

-red-
FOTO Marián Zajac

Tohtoročnému Behu na Poludňový grúň vládla extrémna horúčava, preto bol dôležitý pitný režim. FOTOARCHÍV Vladimír Vallo

Vrátna
MALÁ FATRA

NEDEĽA
28.06.2026

BEH
NA POLUDŇOVÝ GRÚŇ
XXIV. ROČNÍK
VRÁTNÁ - SLOUHARIA
2026

DĹŽKA TRATE: 4000 M
PREVÝŠENIE: 846 M
ŠTART: 614 M.N.M.
CIEL: 1.460 M.N.M.

ŠTART - 10:00
VRÁTNÁ / STARÝ DVOR
CIEL - POLUDŇOVÝ GRÚŇ

UHLÁSLENIE VÝSLEDKOV - CHATA NA GRÚŇI
ŠTARTOVNÉ: 20 €

Mimoriadna odmena: 1500,- € za prekonanie traťového rekordu.

Registrácia na preteky online na:
<https://casomierapt.com/event/24-rocnik-behu-na-poludnovy-grun/>

POZVÁNKA
Dovoľujeme si vás pozvať

INFORMÁCIE:
0904 367 434,
0903 624 292,
EMAIL:
chatanagrundi@gmail.com
castrol8091@gmail.com

COBA
SLOVAKIA

PEBA
2007-2017

CITIZEN
ORIGINAL

URPINER

TERCHOVA
SLOVAKIA

Red Bull

ALTERIA MOTOR ŽILINA

MS vo varení a jedení bryndzových halušiek 2026

UDIALO SA

Amfiteáter Nad bôrami v Terchovej sa stal v sobotu 6. júna 2026 dejiskom tradičných Majstrovstiev sveta vo varení a jedení bryndzových halušiek. Podujatie, ktoré patrí medzi najobľúbenejšie gastronomické festivaly na Slovensku, prilákalo súťažiacie družstvá, milovníkov tradičnej kuchyne aj návštevníkov z rôznych kútov Slovenska i zahraničia.

Počas celého dňa si návštevníci mohli vychutnať jedinečnú atmosféru spojenú s vôňou čerstvo pripravených bryndzových halušiek, folklórnou hudbou a bohatým sprievodným programom. Hlavným bodom

podujatia bola súťaž družstiev vo varení a jedení bryndzových halušiek, v ktorej si účastníci zmerali svoje kulinárske zručnosti, rýchlosť a tímovú spoluprácu.

Súčasťou bohatého programu boli aj divácke súťaže v pití 1 l žinčice a jedení metrovej syrovej nite na čas, ochutnávky tradičných slovenských špeciálov a vystúpenia folklórnych súborov a hudobných skupín (Sokoly, Ploštín Punk, Sima Magušinová, Ťažká muzika, Heligonkári Jarky Jelinkovej).

Podujatie opäť potvrdilo, že bryndzové halušky sú nielen symbolom slovenskej gastronómie, ale aj jedlom, ktoré dokáže spájať ľudí. Terchová sa tak 6. júna stala miestom stretnutia všetkých, ktorí si vážia tradície, dobré jedlo a priateľskú atmosféru.

Ďakujeme všetkým, ktorí prišli a vytvorili tak nezabudnuteľnú atmosféru.

Text a foto Veronika Cingelová

COBA oslávila 25. výročie pôsobenia v Terchovej

Stalo sa tak v sobotu 20. júna 2026 na Vyšných Kamencoch v areáli spoločnosti, ktorá je významným zamestnávateľom nielen v rámci našej obce, ale i celej Terchovskej doliny. Štvrtstoročie vzájomnej spolupráce sa slávilo v krásnom letnom počasí a sprevádzal ho bohatý program. Nechýbalo v ňom ani vystúpenie terchovských detí, Ťažkej muziky či príhovor starostu Terchovej Jozefa Dávidíka, ktorý zverejňujeme.

Vážený pán majiteľ Mark Cook, vážený pán riaditeľ Peter Lehocký, milí priatelia, vážení hostia, všetci prítomní!

Je mi čťou byť tu prítomný na 25. výročí spoločnosti COBA. Štvrtstoročie pôsobenia u nás v Terchovej – Vyšných Kamencoch je, myslím si a som o tom presvedčený, pekným príbehom. Ja tento príbeh sledujem od začiatku a viem, čím všetkým si musela spoločnosť COBA na svojej ceste prejsť a aké prekážky musela prekonať. O to viac ma teší jej súčasná pozícia a životaschopnosť, ktorá je výsledkom dobrej spolupráce vrchového manažmentu s ďalšími zložkami – zamestnancami, subdodávateľmi, partnermi atď. Som vďačný, že spoločnosť COBA je významným partnerom obce a že vzájomnou spoluprácou sme dokázali uskutočniť mnohé projekty v oblasti rozvoja inžinierskej infraštruktúry. Vážim si tiež, že firma dlhé roky podporuje spoločenské, kultúrne, športové i duchovné podujatia. Zástup ľudí, ktorí pracovali a pracujú v COBE a pre COBU, je veľmi dlhý a mnoho z nich je tu dnes aj prítomných. No nezabúdajme ani na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Ich ľudské aj odborné kvality tiež pomáhali písať tento úspešný podnikateľský príbeh.

Na záver mi dovoľte ešte raz poďakovať sa za pozvanie, za spoluprácu, za to, že dávate ľuďom prácu, že rozvíjate región i našu Terchovskú dolinu.

Prajem vám všetkým pekný deň, veľa zdravia, osobných i pracovných úspechov. Nech žije COBA!!!

-red-
FOTOARCHÍV COBA

UDIALO SA

**PROUDLY CELEBRATING 25 YEARS
OF OUR SLOVAKIA MANUFACTURING PLANT**

Built on quality, driven by people, and proud of our heritage.
Thank you to our employees, customers, and partners for being
part of our journey.

Tlačová správa

XXXVII. Cyrilometodské dni v Terchovej

(3. – 5. júl 2026)

V pamätnom roku 1990 sa mnohí idealisti naplno oddávali eufórii z vybojovanej politickej, občianskej a náboženskej slobody. Úžasnú erupciu uvoľnenej energie, tvorivosti a nápadov pretavili v Terchovej aj do všestranného priblíženia a najmä aktualizovania univerzálneho odkazu misie svätých Cyrila a Metoda – patrónov tunajšieho kostola, ktorý je najväčším chrámom na území Slovenska zasväteným spolupatrónom Európy. Hneď úvodný ročník Cyrilometodských dní (CMD) priniesol niečo výnimočné a jedinečné. Terchovci ako vôbec prví zorganizovali pred tridsiatimi šiestimi rokmi na Slovensku i vo vtedajšej federácii podujatie, ktoré sa otvorene, sebavedomo, kultivovane a atraktívne zároveň prihlásilo k duchovným hodnotám európskeho kultúrneho dedičstva. Vďaka neúnavnému obetavému úsiliu a šľachetnosti zanietených jednotlivcov Terchová odolala náporu všakovakých pseudotrendov i odstredivých tendencií a dokázala si prirodzene udržať svoj vlastný vysoký cyrilo-metodský kredit. Rozhodne nie je žiadna náhoda, že opäť ako jediná na Slovensku!

Integrálnou súčasťou hodnotného obsahu XXXVII. pokračovania CMD, venovaného storočnici narodenia zakladateľa podujatia pátra Jozefa Šaba, budú popri svätých omšiach, liturgických sláveniach a rozmanitých

Egon Hollý.

Štátny komorný orchester Žilina

duchovných podujatiach aj spomienkové a vzdelávacie programy, besedy, koncerty klasickej hudby, spevácke vystúpenia, výstavy, tradičné bábkové divadlo, premietnutie filmu, účinkovanie dychovej hudby, folklór... Silný umelecký zážitok i človečenskú atmosféru sľubuje **záverečný galakonzert**, v ktorom 5. júla popoludní vystúpi v terchovskom cyrilo-metodskom chráme **Štátny komorný orchester** Žilina s renomovaným českým dirigentom Leošom Svárovským a mimoriadne talentovaným mladým huslistom Egonom Hollým.

Organizátori CMD v Terchovej mali vždy na zreteli, že svätí Cyril a Metod, spolupatróni Európy, sú jasným dôkazom a potvrdením toho, že na pomyslenej stavbe monumentálnej európskej duchovnosti je nezanedbateľná časť muriva aj naša – slovenská!

XXXVII. ročník Cyrilometodských dní v Terchovej, ktorý sa uskutoční **3.–5. júla 2026**, z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Miestne kultúrne stredisko Terchová
V Terchovej, 25. mája 2026

Pamätná plaketa (1990)

Tlačová správa

Chystaný 64. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa uskutoční v dňoch **29. júla až 2. augusta 2026**. Hlavným organizátorom podujatia je OBEC TERCHOVÁ v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom – Krajským kultúrnym stredisko Žilina, Mestom Žilina – Mestskou kultúrou, Ministerstvom cestovného ruchu a športu SR, organizáciou Slovakia Travel, CIOFF (Medzinárodná rada organizátorov folklórnych festivalov) a ďalšími partnermi. Z verejných zdrojov akciu podporil Fond na podporu umenia. Tento populárny a divácky vyhľadávaný festival má už tridsať-päť rokov medzinárodný charakter, pričom za ten čas sa na ňom predstavilo niekoľko desiatok tisíc účinkujúcich z vyše 30 krajín sveta. Ako jedna z mála veľkých kultúrnych akcií na Slovensku sa Jánošíkove dni konali aj počas dvoch rokov trvajúcej covidovej pandémie.

Kľúčovým slovom festivalu je v tomto roku termín **Pamäť** (s podtitulom Hodnota tradície). Organizátori pripravili aj v ekonomicky zložitom čase mimoriadne bohatý, hodnotný program, ktorý slávnostne odštartuje v stredu 29. júla večer v rodnej osade Juraja Jánošíka. Popri hudbe, speve, recitácii a premietaní nebude chýbať ani draženie repliky Jánošíkovho vojenského kabáta, ohňová šou či zbojnícka vatra. Dôstojne zarezonuje aj **5. výročie zápisu prvku Jánošíkovská tradícia do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a 90. jubileum narodenia básnika, spisovateľa, dramatika, prekladateľa a čestného občana Terchovej Ľubomíra Feldeka**.

Jednotlivé festivalové dni vyplnia popri dominantných folklórnych programoch interesantné výstavy

(Dva svety – tradičné remeslo; Ján Skrisa – maľba, grafika, kresba; Jánošíkovská tradícia – panely; Jánošíkove dni na plagátoch), prezentácie ľudových remesiel, tvorivé dielne, škola tanca, živá pozvánka v Žiline, koncerty world music, nočné hranie, premietanie filmov, multi-mediálne projekty a iné sprievodné aktivity. Niektoré z týchto programov budú zaujímavou formou reflektovať kľúčové slovo ročníka Pamäť, respektíve jubileá osobností spojených s Jánošíkovými dňami a Terchovou.

Dlhodobu stabilnú miesto majú v rámci festivalovej dramaturgie samostatné detské programové bloky a program seniorských telies z celého Slovenska. Neodmysliteľnou zložkou záverečného dňa býva divácky atraktívny **konský vozový sprievod** – s hrdými krojovanými furmanmi a hrajúcimi muzikantmi vo vozoch. Ako je všeobecne známe, ide o erbový program Jánošíkových dní organizovaný od roku 1968. Veľkú pozornosť púta tiež nedelňa svätá omša za nositeľov ľudových tradícií (za aktívnej účasti krojovaných muzikantov a spevákov z domova i zo sveta).

Piatkový program v amfiteátri Nad bôrami (31. júl, 21.30 h) vyvrcholí vystúpením **Lúčnice**. Bezpochyby nezabudnuteľné zážitky a iskrivú atmosféru, ako vždy, sľubuje **sobotný terchovský galavečer** (1. august, 20.30 h). Folklórny výkvet Jánošíkovho kraja opätovne, v celej kráse a majestátnosti, oslávi terchovskú muziku zapísanú už trinásť rokov v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Záverečné „slovo“ bude tradične patriť monumentálnemu Terchovskému symfonickému orchestru a zboru.

Festivalová nálada FOTO František Mucha

Šesťdesiate štvrté pokračovanie festivalu vyvrcholí v nedeľu **2. augusta v amfiteátri Nad bôrami vystúpením jubilejného 80-ročného Folklorného súboru Liptov z Ružomberka** (11.30 h) a originálnym **predstavením furmanov a muzík z konského vozového sprievodu** (12.30 h).

INFOSERVIS

Počas piatich dní trvania 64. ročníka Medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni v Terchovej sa na desiatich pódiiach (*amfiteáter Nad bôrami, areál pod sochou Juraja Jánošíka, Relaxačno-informačné centrum Terchovec, Kultúrny dom A. Hlinku, Terchovská galéria umenia, osada Jánošovia, areál pred obecným úradom, koliba pri Hoteli Diery, Diecézna svätyňa svätých Cyrila a Metoda v Terchovej, Krajské kultúrne stredisko – Makovického dom v Žiline*) predstaví v rámci 32 programových blokov takmer 1 650 účinkujúcich z piatich krajín (Slovensko, Česko, Grécko, Keňa, Poľsko).

Organizátori prosia divákov, ktorí prídu na programy do amfiteátra Nad bôrami, aby za daždivého počasia nepoužívali dáždniky, ale pršíplášte.

VSTUPENKY

Jednodňová vstupenka, streda 29. júl (osada Jánošovia): 10 eur

Jednodňová vstupenka, štvrtok 30. júl: 10 eur

Jednodňová vstupenka, piatok 31. júl: 30 eur /zľavnený lístok: 22 eur/ (platí pre spoplatnené programy v RIC a amfiteátri v piatok)

Jednodňová vstupenka, sobota 1. august: 30 eur /zľavnený lístok: 22 eur/ (platí pre spoplatnené programy v RIC a amfiteátri v sobotu)

Jednodňová vstupenka, nedeľa 2. august: 20 eur /zľavnený lístok: 10 eur/ (platí pre spoplatnené programy v amfiteátri v nedeľu/

Jednodňová vstupenka na programy v RIC, piatok 31. júl: 10 eur (platí len RIC)

Jednodňová vstupenka na programy v RIC, sobota 1. august: 10 eur (platí len v RIC)

Permanentka: 45 eur /v predpredaji/; 50 eur /na mieste/ (platí pre všetky spoplatnené programy v RIC a amfiteátri počas všetkých dní)

Vstup zdarma: deti do 140 cm

Zľavnený lístok „Z“: na programy 31. júla–2. augusta sa vzťahuje na dôchodcov (ročník narodenia 1963 a starší) a ZŤP s preukazom (vozičkář so sprievodom)

Voľný vstup: do RIC Terchovec na programy Noc pri muzike (31. 7.), respektíve Noc s terchovskou muzikou (1. 8.) majú voľný vstup osoby s platnou vstupenkou na ktorýkoľvek program z ktoréhokoľvek festivalového dňa + držiteľia permanentiek

Voľný vstup: programy pod sochou Juraja Jánošíka, v kolibe pri Hoteli Diery, v Kultúrnom dome Andreja Hlinku a Terchovskej galérii umenia

Vstupné na jednotlivé programy nebude aplikované

Spôsob predaja vstupeniek

predaj cez www.predpredaj.sk
predaj na mieste zabezpečený personálom
www.predpredaj.sk

UBYTOVANIE

Pre menej náročných návštevníkov bude pod sochou Juraja Jánošíka vytvorený priestor na stanovanie

DOPRAVA

Počas Jánošíkových dní, presnejšie od 31. júla do 2. augusta 2026, bude na ceste č. II/583 v obci Terchová:
– od piatka 31. 7. 16.00 h do nedele 2. 8. 18.00 h

Určené prenosné dopravné značenie obmedzujúce tranzit cez obec

Obmedzenie dopravy nebude platiť pre účastníkov festivalu, linkové autobusy SAD, vozidlá zásobovania a vozidlá s právom prednostnej jazdy. Tranzitujúci vodiči majú možnosť obchádzky Terchovej odklonom dopravy, ktorý bude vyznačený dopravnými značkami. Na parkovanie vozidiel účastníkov festivalu budú vyčlenené záchytné parkoviská, krajnice miestnych komunikácií v obci a označené verejné priestranstvá. Plynulosť dopravy bude na exponovaných miestach v obci zabezpečená aj prostredníctvom regulovania dopravy organizátormi podujatia v spolupráci s Policajným zborom SR.

KONTAKTY

Informácie o programe
tel. 041 569 51 29, 0911 924 189,
0903 454 233, mks@terchova.sk

Technicko-organizačné zabezpečenie
tel. 0903 528 113

Obecný úrad Terchová
tel. 041 569 51 38, terchova@terchova.sk

Miestne kultúrne stredisko
tel. 0911 924 189, 041 569 51 29, mks@terchova.sk

Štátna polícia
tel. 158

Lekárska pohotovostná služba
tel. 155

www.janosikovedni.sk
www.terchova.sk
www.facebook.com/JanosikoveDni

Peter Cabadaj

šéfdramaturg Jánošíkových dní

Jánošíkove oslavy v Pasekách (70. roky) FOTO Vladimír Kuzma

Spomienka na Bohuslava Staňa

Dňa 29. mája 2026 ubehlo presne dvadsať rokov, čo nás náhle opustil Bohuslav Staňa, ktorého málokto oslovoval inak ako Bohuš. Mal 61 rokov a pred sebou plány na aktívny život na dôchodku spolu s rodinou – manželkou Evou, dcérou Evou a synom Tomášom. Vnúčat sa síce nedožil, ale dnes by sa iste tešil a bol hrdý na šestnásťročného Samuela, ktorý je futbalovým brankárom kategórie U17, štrnásťročnú Emmu, ktorá sa venuje ľudovému tancu, a taktiež štrnásťročnú Kristínu, ktorá hrá volejbal za staršie žiačky Slovana Bratislava.

Vzťah k športu bol jednou z Bohušových charakteristických črt. V pamäti mnohých terchovských chlapcov zostane navždy zapísaný ako tréner s otcovským prístupom, ktorý formoval chlapčenské duše nielen po športovej, ale aj ľudskej stránke. Emócie, ktoré šport prináša, vedel dať najavo – najmä tie pozitívne. A ak to občas v jeho vnútri vrelo po nejakej zápasovej nespravodlivosti či nedorozumení, pred nami to nedával najavo. So stoickým pokojom sa snažil zo situácie vyklúčkovať.

Spomínam si na jednu situáciu, ktorú mi nedávno pripomenula pani Evka a na ktorej sme sa schuti zasmieli. Žiacke zápasy sa v 80. rokoch minulého storočia hrávali väčšinou v nedeľu dopoludnia. Po malej svätej omši sme vždy čakali na obecný autobus, ktorý nás vozil po Žilinskom okrese za súpermi. Raz nás takto zaviezol

na zápas do Mojša, kde nás vysadil a vrátil sa do Terchovej, aby zaviezol zas dorastencov na zápas do inej dediny. V autobuse sme sa prezliekli, zobrali si veci a vystúpili. Prídeme na ihrisko v Mojši a tam sme sa dozvedeli, že oni čakajú na iného súpera. Už sa presne nepamätám, kde sa stala chyba, ale zo súťažného rozpisu vyplynulo, že sme mali hrať v Gbelanoch. Autobus bol už, samozrejme, fuč... Čo budeme robiť? Mobilné telefóny neexistovali, operatívne situácie sa bez nich riešili úplne inak ako dnes... Vtedy Bohuš zavelil: „Chalani, Gbelány sú blízko, asi tri-štyri kilometre, skúsme to prebehnúť.“ Aj sa tak stalo. Bežali sme o dušu spasenú, prezlečení v dresoch, s taškou s civilnými vecami pod pazuchou. Chvíľu po ceste vedúcej do Varína, potom cez zemiakové družstevné pole, ktoré pretínala železničná trať, a pokračovali poľom až na ihrisko do Gbelian. Tam sme dorazili s vyplazenými jazykmi. Domáci nás však rýchlo uviedli do reality. Hneď nám zvestovali, že sme prišli päť minút po čakacej dobe, ktorá vtedy bola dvadsať minút, a že sme prehrali kontumačne 3:0. Samozrejme, zostali sme z toho smutní. Lenže asi pätnásť minút za nami dorazil aj upachtený Bohuš a ten pripomenul domácim funkcionárom, že aj v takom prípade sa má zápas odhrať a o jeho konečnom výsledkovom osude sa rozhodne na príslušnej komisii Okresného futbalového zväzu v Žiline. Zápas sme teda odohrali, dokonca sme ho aj po „výdatnej predzápasovej rozcvičke“ vyhrali, ale príslušná komisia OFZ Žilina nám prisúdila kontumačnú prehru 3:0.

Tak aj takéto príbehy píše život. S plynutím času sa i zo smutných situácií, a nielen športových prehier, stávajú veselé príbehy a nezabudnuteľné spomienky. Rovnako je to aj v prípade Bohuša Staňa. Prirodzený smútok nad jeho predčasným odchodom z tohto sveta síce nikdy z duše nezmizne, ale zároveň s ním nezmiznú ani veselé a nezabudnuteľné spomienky. Odpočívajte v pokoji, trénerko!

Marián Zajac
FOTOARCHÍV rodina Staňova

Za Františkom Janíkom

Dňa 4. júna 2026 sa po Terchovej rozniesla smutná správa. Na večnosť odišiel vo veku 56 rokov milovaný syn, brat, švager, ujo, strýko a pre mnohých dobrý kamarát František Janík. Fero, Ferko či Franto, tak som ho zvykol oslovať, patril do kategórie ľudí, na ktorých sadne priliehavé označenie – veľký dobráčisko. Napriek určitým životným ťažkostiam som ho nikdy, keď sme sa stretli, nepočul sťažovať sa. Naopak, vždy sme využili čas, aby sme sa pri rozhovore čo najviac zasmiali a povzbudili.

Odmalička sme sa stretávali – najskôr v osade *U Obšivanych*, kde sme sušili seno pre dobytok. Zatiaľ čo my sme ho zväžali na rebriniaku za koňom, on už ho vozil na traktore Zetor 25. Zo školských liet mi pre zmenu utkvil v pamäti Ferov vzťah k fotografovaniu, čo v 80. rokoch minulého storočia (i tisícročia) nebola bežná „zábavka“ školopovinných terchovských chlapcov. Navštevoval krúžok, ktorý viedol pán učiteľ Marián Žiško. Potešil som sa, keď sa mi pochválil svojimi čiernobielymi fotografiami z 24 obrázkového filmu značky Agfa, nasnímanými fotoaparátom Practica, ktorý mi neskôr daroval. Z nich mám doteraz odloženú fotku terchovských futbalových žiakov z roku 1989. Od neho mám aj svoju prvú fotku na autobusovú prekážku. Stál som vtedy pred brizolitovou stenou jeho rodného domu a na úspešný záber sme mali len jeden pokus...

Hovorí sa, že spomienky zvyknú vyblednúť. Pri Ferkovi mám však pocit, že to tak nebude. Hoci fotil čiernobielo, vďaka jeho humoru a dobrosrdečnosti zostanú spomienky naňho vždy plné farieb.

Čeť Tvojej pamiatke, odpočívaj v pokoji!

Marián Zajac

FOTOARCHÍV rodina Janíkova

REMINISCENCE

Z futbalového archívu

Na fotografii z roku 1989 je futbalové družstvo žiakov TJ Jánošík Terchová narodených v rokoch 1975–1976, ktoré trénersky viedol Bohuslav Staňo. Autorom fotografie bol s najväčšou pravdepodobnosťou František Janík od Obšivánov. Obaja menovaní už, žiaľ, nie sú medzi nami. Bohuš odišiel na večnosť pred 20 rokmi a Ferko v júni tohto roka. Nech im je Terchovská zem ľahká, odpočívajte v pokoji.

Horný rad zľava: Bohuslav Staňo, Ján Drevénák, Karol Bobáň, Juraj Križo, Marián Zajac, Milan Romančík, Michal Meško, Ján Mažgút (zomrel v roku 2022). Dolný rad zľava: Pavol Šupica, Tomáš Bielka, Ján Špirka, Pavol Maruna, Róbert Boženík, Peter Gajdošík

-zaj-

Vtedy pred štyridsiatimi rokmi

V roku 1986, teda presne pred štyridsiatimi rokmi, sa dala v Terchovej do užívania nová budova obecného úradu, vtedy miestneho národného výboru. Na toto obdobie si s odstupom času zaspomínala pani Eva Staňová, vtedajšia tajomníčka MNV, ktorá bola aj dlhoročnou učiteľkou na prvom stupni terchovských základných škôl. Za čas a ochotu podeliť sa s čitateľmi obecných novín o svoje spomienky jej úprimne ďakujeme.

Čas je neúprosný, ale spravodlivý vládca. Rozdáva každému z nás rovnakou mierkou. Človek sa nestačí spamätať – a ušlo štyridsať rokov. Veru, tohto roku je to presne 40 rokov, čo bola odovzdaná do užívania budova dnešného obecného úradu.

Staré MNV

Spomienkami sa vraciam do doby, keď som ako mladá úradníčka nastúpila pracovať na vtedajší miestny národný výbor. Dodnes starú budovu nazývame „bývalé“ alebo „staré MNV“. Pracovné podmienky tam boli veľmi ťažké. Už pri vstupe do budovy vás zarazil ťažký zatuchnutý pach. Kancelárie boli síce veľké, ale veľmi studené. Vykurovalo sa akumuláčnými kachľami, ktoré sa nabíjali len na nočný prúd, takže v zime sme o 13. hodine sedeli v kabátoch, lebo kachle boli už dávno studené. V budove nebol vodovod ani toalety. Niet divu, že sme netrpezlivo očakávali dokončenie stavby novej budovy úradu.

Hovorí sa, že v ťažkých časoch sú si ľudia k sebe bližší. Tak tomu bolo aj vtedy. Pracovali tam ľudia, ktorí tvorili veľmi dobrý kolektív, ľudia, od ktorých som sa mnohému naučila.

Nová budova úradu

Konečne ale prišiel jún 1986, keď sa finišovalo s ukončením výstavby a blížilo sa slávnostné odovzdanie novej budovy úradu do užívania. S nadšením sme brigádovali pri zariaďovaní interiéru. Zrazu každý z nás bol údržbár či upratovačka. Nebolo nič výnimočné, že záclony na okná pomáhali vešať aj muži. Dovtedy som si myslela, že to je výlučne „ženská práca“...

Samozrejme, že v takom napätom období došlo aj k nedorozumeniam. Nedá mi nespomenúť, ako nesprávne bola pochopená výtvarná výzdoba obradnej miestnosti. Výtvarný umelec Vladimír Kompánek vytvoril síce pekné umelecké dielo, ale to by sa vhodnejšie uplatnilo v kultúrnom dome. Pre mňa osobne bolo neprijateľné, aby sa „turvoň“ umiestnil na čelnú stenu. Ako sa však hovorí, „žiadne jedlo sa neje také horúce, ako sa uvarí“. Po opadnutí prvotných vášní a vzájomnom rozhovore s pánom Kompánkom sme našli spoločný kompromis.

Všetko „za“ má aj svoje „proti“. Mali sme síce nové, krásne a útulné kancelárie, ale už sme o sebe vedeli menej. Časom nastali aj nečakané problémy. Prišla zima a my sme opäť mrzli. Projektant síce naplánoval vykurovacie kotle na koks, ale my sme dostali len hnedé uhlie. Niet divu, že sme dymom mohli vyúdiť celú Školskú ulicu... Po troch zimách pomohol plyn.

Nová budova úradu sa stala dôstojnou stavbou reprezentujúcou obec. V tom čase sa nám darilo na poli kultúry, kde sme mali veľmi úspešné reprezentovanie. Darilo sa aj vo výstavbe a zveľaďovaní obce. Získali sme tiež rôzne ocenenia – medzi najvyššie patrilo ocenenie vlády SR, ktoré sme si boli prevziať v rámci slávnostnej ceremónie na Úrade vlády SR.

S úctou spomínam na pána predsedu Stanislava Hanuliaka, ktorého spoluobčania familiárne volali Stanko. On mal na tom všetkom najväčšiu zásluhu. Mal kompletne zanalyzované potreby občanov, ktoré postupne i realizoval. Svojou vierou ovplyvňoval aj môj život. Pri ňom som pochopila, čo znamená milosrdenstvo a pokora. Aj jeho veľkou zásluhou sme zrealizovali novú budovu Obecného úradu v Terchovej, ktorá odvtedy prešla niekoľkými úpravami a rekonštrukciou. Teší ma, že dodnes slúži našim spoluobčanom.

Eva Staňová

FOTOARCHÍV MKS Terchová

Predseda MNV Stanislav Hanuliak víta ministra kultúry Miroslava Váleka pri príležitosti odhalenia sochy Juraja Jánošíka (1988)

Stretnutie s Ladislavom Vojtekom

Dňa 6. mája 2026 zorganizovala Jednota dôchodcov v Tepličke nad Váhom prednáška s besedou o Univerzite tretieho veku v Žiline a o Terchovej. Prednášateľom bol pán Ladislav Vojtek, ktorý má 68 rokov a podľa vlastných slov je šťastný, že môže na spomenutej univerzite študovať a získavať vedomosti.

Ladislav Vojtek rozdelil prednášku o Terchovej na niekoľko častí. Spomínal na svoje detstvo v tejto chýrnej obci, na starú mamu; ich život bol síce jednoduchý a skromný, ale plný porozumenia a lásky. Nasledovalo priblíženie dôležitých historických faktov, osvetlenie procesu valašskej kolonizácie, život a zamestnania obyvateľov Terchovej, udalosti spojené s druhou svetovou vojnou, vývin obce od roku 1945 až po súčasnosť. Prednášajúci zdôraznil, že Terchová sa postupne stala významným kultúrnym a turistickým strediskom, známym svojou krásnou prírodou a jedinečnou hudbou.

Krásy Terchovej prezentoval Ladislav Vojtek prostredníctvom premietania fotografií a taktiež rozhovorom s prítomnými, ktorí poznali jedinečné turistické trasy. Hovorili o Jánošíkových dierach, spomínali rezerváciu Rozsutec, výstupy na Stoh, Chleb, Veľký Kriváň, hrebeňovku vedúcu cez Veľký Kriváň do Chaty pod Suchým a odtiaľ do Strečna k Starhradu...

Témou prednášky Ladislava Vojteka boli aj prírodné katastrofy, ktoré postihli turistické cesty v Terchovej, rozprávanie o Jasličkovej pobožnosti, Cyrilometodských a Jánošíkových dňoch, terchovskej muzike zapísanej od roku 2013 v Reprezentatívnom

zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO, monumentálnom Terchovskom symfonickom orchestri a zbore, významných osobnostiach obce... Súčasťou prednášky a besedy bola tiež výstava, ktorá zachytávala legendy, históriu a život v Terchovej.

Celé stretnutie s Ladislavom Vojtekom sa nieslo v Tepličke nad Váhom v priateľskom duchu. Stretli sme sa s človekom pyšným na vlastný pôvod, človekom milujúcim svoju rodnú obec.

Mgr. Kamila Dubovická
FOTO Irena Poljaková

CYRILOMETODSKÉ DNI

PIATOK 3.7.

16.00 h Vrch Oravcove
KRÍŽOVÁ CESTA NÁRODNÝCH SVÄTCOV

18.00 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
SVÄTÁ OMŠA
celebruje: **páter Václav Mucha, SVD**
hudba, spev: **zbor Kolená**

19.15 h Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
STOROČNICA NARODENIA PÁTRA JOZEFA ŠABA
SPOMIENKA NA DLHOROČNÉHO SPRÁVCU TERCHOVSKEJ FARNOSTI
SPOJENÁ S PREMIETNUTÍM FILMU
účinkujú: **pátri - Martin Poživenec, Martin Štefanec, SVD, Martin Cingel, SVD, Václav Mucha, SVD, Marián Zajac, Rudolf Patrnčíak, Anna Dávidíková, Zuzana Patrnčíaková, Veronika Zajacová**
scenár, moderovanie, réžia: **Peter Cabadaj**

SOBOTA 4.7.

11.00 h Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
MILAN KOSEC:
TERCHOVSKÁ POCTA VIEROZVESTOM
VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOGRAFÍ JUBILIJÚCEHO TVORCU Z NAJSTARŠIEHO CYRILOMETODSKÉHO PODUJATIA NA SLOVENSKU
kurátor: **Peter Cabadaj**
účinkujú: **Chorus II., Zuzana Patrnčíaková, Ťažká muzika Veronika Zajacová, Anna Dávidíková, Nebeská muzika,**

17.00 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
LITURGIA SV. JANA ZLATOÚSTEHO
GRÉCKOKATOLÍCKA SVÄTÁ OMŠA
celebruje: **Mons. Vladimír Skyba,**
generálny vikár Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie
liturgiu sprevádza: **miešaný spevácky zbor Máj zo Žiliny**

NEDEĽA 5.7.

7.00 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
SVÄTÁ OMŠA
celebruje: **páter Peter Dušička, SVD**
hra na organe: **Eva Halasová**

8.30 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
SVÄTÁ OMŠA
celebruje: **páter Marek Vaňuš, provinciál SVD**
hra na organe: **Zuzana Patrnčíaková**
účinkuje: **Chorus II.**

10.30 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda – vrch Oravcove
PROCESIA VERIACICH
účinkujú: **terchovský ľud, Spojené muziky terchovské, dychová hudba Stranianska**

11.00 h Vrch Oravcove
CYRILOMETODSKÁ SVÄTÁ OMŠA
celebruje: **Mons. Tomáš GALIS, žilinský biskup**
hra na organe: **Eva Halasová**
účinkujú: **speváci z chorusa & dychová hudba Stranianska**

13.00 – 15.00 h Pod sochou Juraja Jánošíka
PROGRAM POD SOCHOU JURAJA JÁNOŠÍKA
Dychová hudba STRANIANKA, Linda Romancíková (heligónka), Heligonkari Alexandry Ondrušovej, DsFS Struhareň, Heligonkari a sláčikari ZUŠ Belá – Nižné Kamence

16.00 h Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
ZAVEREČNÝ GALAKONCERT

XXXVII. ročníka Cyrilometodských dní v Terchovej
účinkujú:
ŠTÁTNY KOMORNÝ ORCHESTER ŽILINA
Leoš SVÁROVSKÝ, dirigent (ČR)
Egon HOLLÝ, husle (víťaz medzinárodnej Kocianovej husľovej súťaže 2026)
Spevácky zbor OMNIA
Monika BAŽÍKOVÁ, zbormajsterka

Terchová

Terchová

3. – 5. JÚL 2026 TERCHOVÁ

SPRIEVODNÉ PROGRAMY

3. JÚL 9.30 h

Terchovská galéria umenia (budova obecného úradu)
GAŠPARKO A ZÁZRAČNÁ SKRINKA

TRADIČNÉ BABKOVÉ DIVADLO TEATRO CARNEVALO Z BRATISLAVY

5. JÚL

Diecézne centrum v Žiline – Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
CYKLOPUŤ ZA PATRÓNMI ŽILINSKEJ DIECÉZY
(ŽILINA – TERCHOVÁ)

3. – 10. JÚL

Diecézna svätýňa svätých Cyrila a Metoda
CYRILOMETODSKÉ DNI V TERCHOVEJ 1990 – 2024
PANELOVÁ VÝSTAVA

PODPUJATIE JE VENOVANÉ NEDOŽITÉMU 100. VÝROČIU NARODENIA
PÁTRA JOZEFA ŠABA, SVD

www.terchova.sk www.terchova.fara.sk www.cyrilometodskedni.sk

cmo
XXXVII. ROČNÍK

**29. JÚL - 2. AUGUST 2026
V TERCHOVEJ**

JÁNOŠÍKOVE

DNI

64. ROČNÍK
MEDZINÁRODNÝ
FOLKLÓRNY
FESTIVAL

STREDA 29. JÚL

PIATOK 31. JÚL

SOBOTA 1. AUGUST

11.00 h Obecný úrad

SIEŇ SLÁVY TERCHOVEJ

SLAVNOŠŤ UDELOVANIA OCENENÍ

účinkujú: terchovská muzika **Dikošovi**

garant: Obecný úrad Terchová

17.00 h Obecný cintorín

NEZABUDLI SME...

POLOŽENIE KVETOV A HUDBNÁ SPOMIENKA PRI HROBOCH

TERCHOVSKÝCH FOLKLORISTOV

Jozef Struhárňanský (35. výročie úmrtia), Jozef Miho (40. výr. úmrtia),

Darina Kohútová-Hanuliaková (20. výr. úmrtia), Augustín Hanuliak

(5. výr. úmrtia), Stanislav Hanuliak (95. výr. narodenia a 35. výr. úmrtia),

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

20.30 h Jánošovia (rodná osada Juraja Jánošíka)

MIESTO PAMÄTI SLAVNOSTNÉ OTVORENIE FESTIVALU

PROGRAM VENOVANÝ 90. VÝROČIU NARODENIA ĽUBOMÍRA FELDEKA

- ČESTNÉHO OBCĀNA TERCHOVEJ

účinkujú: terchovská muzika Sokolce, Pavol Cabadaj, Martin Repaň,

Marián Zajac, Duo Kyselé Krasťáci & Ohňová súťažnou + premiérnutie

filmového dokumentu, dražba historické repliky Jánošíkovho vojenského

kabátu, zbrojnícka vatra s ľudovou hudbou Terchová

scenáár, réžia, moderovanie: Peter Cabadaj

Š T V R T O K 30. JÚL

15.30 h Makovického dom v Žiline

DVA SVETY

VERNISÁŽ VÝSTAVY PRÉPARÁUJÚCEJ TRADIČNÉ REMESLO A STARÝ SVET

SO SUČASNVM

vystavujúci autori: Ján Vnuk, Marta Filová, Jana Frolová

účinkujú: Terchovská muzika z dolníakov

garant: Krajské kultúrne stredisko Žilina

17.00 h Mariánske námestie v Žiline

„TO ŽILINSKÉ MESTO, MILÁ NEPOVEDZ TO...“

ŽIVÁ POZVÁNKA NA JÁNOŠIKOVE DNI DO TERCHOVEJ

účinkujú: Terchovská muzika z dolníakov, folklórna skupina Kasanka

z Moravského Lieskového, folklórne súbory Blancia a Rozsutec zo Žiliny

garant: Mesto Žilina

17.30 – 19.00 h RIC Terchovec

PAMÄŤ V HUDBE

KOMORNÝ PROGRAM V ŽIVOM VYSIELANÍ SLOVENSKÉHO ROZHLASU

(RÁDIO REGINA)

účinkujú: Martin Repaň & Repaňovská muzika, Devany, Ťažká muzika,

Ida Rapačiová, Folklórna skupina Hájček z Chrenovca-Brusna,

Peter Cabadaj, Homácka cimbalová muzika Petra Mičky z Moravy

(Česko), Ľudová hudba SUUK-u

konferenciarka: Gabriela Tomajková, scenár, réžia: Juraj Hamar

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

19.00 h RIC Terchovec

FS KRIVÁN 40

VYSTUPENIE JUBILAJÚCEHO FOLKLÓRNEHO SÚBORU Z TURIAN

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

11.00 h Koliba pri Hotelí Diery

V TERCHOVEJ NA VOHLADOCH

PODĽA BAŠNIKA JANA SMREKA

účinkujú: Ťažká muzika, Zuzana Patrnčiaková, František Mucha, Marián Zajac

scenáár, réžia, moderovanie: Peter Cabadaj

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

15.00 h Kultúrny dom A. Hlinku

ZBOJNÍK JURKO

50. VÝROČIE NAKRUTENIA PRVÉHO SLOVENSKÉHO CELOVÝČERNÉHO

KRESLENÉHO FILMU

réžia: Viktor Kubal, vstupné slovo: Peter Cabadaj

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

14.00 – 15.30 h RIC Terchovec

„VEĎ SI ZASPIEVAJME

VŠETCI JEDNU PIESEŇ...“

VYSTUPENIE DETSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN

Z TERCHOVEJ

účinkujú: Heligontkár ZUŠ Belá – Nízne Kamence, Heligontkár SZUŠ

Akadémiá muzika, Ľudové hudby Kováčovi mladší, Zázrivá, terchovská

muzika Holúbkovi, Un-Es-Ko, deťské folklórne súbory Struháreň,

Zázrivček a Chotárík

moderátor: Michal Vojtek, scenár, réžia: Patrícia Hanuliaková

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

15.30 – 19.00 h RIC Terchovec

VŠADE DOBRE, V TERCHOVEJ NAJLEPŠIE

VYSTUPENIE SLOVENSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN

účinkujú: Folklórna skupina Kasanka z Moravského Lieskového

(50. výročie založenia), Goroli z Lendaku, Heligontkár Jarky Jelinkovej,

Kristián Kasák & Martošovi, Ľudová hudba Kamenciari, Terchovci

z Rozsutca, Muzská spevácka skupina Ľidovec zo Sočian, Zlaté husle

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

20.30 – 21.15 h Amfiteáter Nad bôrami

PRÍŠLI ZHORA, PRÍŠLI ZDOLA

TERCHOVSKO-GRECKÝ PROGRAM

účinkujú: Zbojníčatá z kraja Jánošíka,

vzdelávaci a kultúrny spolok KYPARISSIA (Grécko)

moderátor: Michal Vojtek

garant: Vladimír Moravčík V spolupráci s CIOFF

21.30 h Amfiteáter Nad bôrami

ĽÚČNICA ROZKVETÝ – OD KOREŇOV KU KVETOM

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

23.00 – 03.00 h RIC Terchovec

NOC PRI MUZIKE

účinkujú: Fčiček ríšť & Kristián Kasák

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

10.00 h Terchovská galéria umenia

JÁN SKRISA:

MALBA, GRAFIKA, KRESBA

VERNISÁŽ VÝSTAVY JUBILAJÚCEHO VÝTVARNÍKA ZO SUČIAN

kurátor: Peter Cabadaj, hudobný hosť: JanoSkrisa Band

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

13.00 – 14.30 h RIC Terchovec

TAKTO ZME SA NAUČELI

PROGRAM DETSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV

ZO ŽILINSKEHO KRAJA

účinkujú: deťské folklórne súbory Goral, Chotárík, Turíce,

Ľudová hudba Un-Es-Ko, Jakub Konšlíak & Martin Rechtorík

z Terchovej, Ľudová hudba Omladzina z Praznova (hosť)

moderátor: Mária Vankušová, scenár, réžia: Daniela Šimanová

garant: Krajské kultúrne stredisko Žilina

14.30 – 15.30 h RIC Terchovec

ŠKOLIČKA TANCA PRE DETI

lektor: Ľudský folklórny súbor Goral z Ľľadovky

garanti: Krajské kultúrne stredisko Žilina

15.00 h Kultúrny dom A. Hlinku

ŽIVOT AJ TAK CHUTÍ NAJVIAC

ALEBO ČOŽE JE TO ŠEŠŤDESIATKA...

PREMIETNUTIE FILMU O JUBILANTOVI PETROVI CABADAJOVI

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

16.00 – 16.30 h RIC Terchovec

BLANCIAR

VYSTUPENIE FOLKLÓRNEHO SÚBORU

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

16.30 – 19.00 h RIC Terchovec

SENIORI XIV. – PAMÄŤ

PROGRAM SENIORSKÝCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV A SKUPÍN

účinkujú: Senior klub Družba z Trenčína, folklórne súbory Čačinare

zo Spískéj Novej Vsi, Matut z Bratisľavy, Starolubovnían zo Starej

Ľubovne, Vagonár Stará škola z Popradu, Magurák z Kežmarku,

Kopa z Myjavy, Ľudský folklórny súbor Turiec z Martina,

folklórna skupina Hájček z Chrenovca-Brusna, Heskovci & Bielkovi

z Červenika, Muzská spevácka skupina Hrojiňane z Michaloviec,

deľ z Folklórneho súboru Dolina z Bratisľavy

recitácia: Ida Rapačiová,

námet, moderovanie, réžia: Alojz Špaček

asistenti realizácie: Narda Čermáková & vedúci súborov a skupín

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

20.30 h Amfiteáter Nad bôrami

„VERUŽE MI HRAJTE,

MOJE ZLATÉ STRUNY“

TERCHOVSKÝ GALAPROGRAM

účinkujú: terchovská muzika Pupov, Martin Repaň & Repaňovská

muzika, Ľudová hudba spod Sokolia, Nebeská muzika & Kamaráti,

Ťažká muzika, Terchovské ženíčky & Terchovskí dôchodci,

Folklórny súbor Kriván z Turian

konferenciarka: Michaela Pastorková, réžia: Vincent Krkoška

K.U.M.Š.T.

TERCHOVSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTER A ZBOR

23.30 – 03.00 h RIC Terchovec

NOC S TERCHOVSKOU MUZIKOU

účinkujú: Parta zo Strečna

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

N E D E Ľ A 2. AUGUST

8.30 h Kostol sv. Cyríla a Metoda

SVÄTÁ OMŠA ZA NOSITEĽOV ĽUDOVÝCH TRADIČÍÍ

V PRIAMOM PRENOSÉ STVR

celebruje: páter Martin Čingel, SVD, hra na organe: Eva Halasová,

účinkujú: Chorus & Spojené muziky terchovské

garanti: Rudolf Patrnčiak, Marián Zajac

10.00 h Areál pred obecným úradom

„A VERU POŠIBAJ KONÍČKA VE VOZE!“

57. KONSKÝ VOZOVÝ SPRIEVOD

scenáár, réžia: Ján Miho, asistent realizácie: Jaroslav Lysčan

11.30 – 12.30 h Amfiteáter Nad bôrami

LIPTOV 80

REPREZENTACNÝ PROGRAM PRI PRÍLEŽITOSTI JUBILEA

JEDNÉHO Z NAJSTARŠÍCH FOLKLÓRNYCH SÚBOROV NA SLOVENSKU

účinkujú: Folklórny súbor Liptov z Ružomberka

garant: Krajské kultúrne stredisko Žilina

12.30 h Amfiteáter Nad bôrami

„KONÍČEK SIVASTÝ,

PRENES MA CEZ MOSTY...“

PREDSTAVOVANIE FURMANOV A MUŽIK – FINÁLE 64. JÁNOSÍKOVÝCH DNI

konferenciarka: Olga Baránková, scenár, réžia: Ján Miho

SPRIEVODNÉ PROGRAMY

30. júl – 2. august Terchovská galéria umenia

JÁNOŠIKOVSKÁ TRADIČIA PANELOVÁ VÝSTAVA

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

30. júl – 2. august Areál pred RIC Terchovec

PLAGÁTY JÁNOŠÍKOVÝCH DNI PANELOVÁ VÝSTAVA

garant: Miestne kultúrne stredisko Terchová

31. júl – 1. august Pod sochou Juraja Jánošíka

PREZENTÁCIA ĽUDOVÝCH REMESIEL

garant: Krajské kultúrne stredisko Žilina

SOBOTA 1. august, 9.00 – 17.00 h

Vysunutá expozícia Považského múzea v Terchovej

ZBOJNICKYM CHODNÍČKOM

garant: Považské múzeum Žilina

Chcete poznať svojich predkov?

Pracovno-relaxačné stretnutie členov Združenia pre výskum genealógie dolnozemských Slovákov.

Každoročne v jarných mesiacoch sa uskutočňuje pracovné stretnutie členov tohto združenia a ich hostí mimo základne v Galante. V priebehu roka sa stretávame na pravidelných mesačných poradách, ale iba cez počítače. Každomesačné fyzické stretnutie nie je možné vzhľadom na to, že väčšina členov združenia je z rôznych kútov Slovenska, ale i Maďarska, Srbska, Rumunska, Bulharska, Nemecka a Česka – teda z oblastí, kde bola a je najväčšia koncentrácia Slovákov na dolnej zemi. Tohoročné stretnutie sme sa rozhodli uskutočniť v dňoch 8. až 10. mája v Škole v prírode v Terchovej – u Vyšných Repáňov, aby niektorí členovia videli aj niečo iné, ako iba nekonečnú rovinu.

Združenie pre výskum genealógie dolnozemských Slovákov (ďalej len Združenie) je zaujímavé z niekoľkých dôvodov.

- primárne sa zaoberá prepisovaním matrik do editovateľnej digitálnej podoby; to znamená, že z každej matriky je vytvorená databáza, s ktorou možno pracovať.
- má vypracovaný program, do ktorého sa matriky prepisujú, čo je základ pre úspešné vyhodnocovanie záznamov.
- má praktický prístup k používaniu svojho programu; tento program nie je určený iba na

výskum genealógie dolnozemských Slovákov, ale je v ňom možné spracovávať aj iné projekty – Liptovská Sielnica, Lúčky, Terchová...

Projekt Terchová

Pracovná časť stretnutia Združenia sa uskutočnila 8. mája 2026 od 14.30 h za prítomnosti členov a hostí – vrátane starostu Terchovej Jozefa Dávidíka a poslanca obecného zastupiteľstva Mariána Zajaca. Stretnutie viedol predseda Združenia Ľubomír Kmeť. Vzhľadom na to, že prišlo veľa hostí a nových členov, predseda Združenia oboznámil prítomných s jeho históriou, ktorá je v súčasnosti už desaťročná.

Ďalším rokovacím bodom stretnutia boli ciele Združenia, ktoré sú stále rovnaké: sprístupniť čo najväčšie množstvo matrik z dolnozemských obcí širokej verejnosti, a to tak, aby záujemcovia mohli vyhľadávať údaje o svojich predkoch čo najjednoduchšie. Okrem vyhľadávania údajov o predkoch je možné v programe zobrazovať aj portrétné fotografie jednotlivých osôb – samozrejme, ak sú k dispozícii. Inou možnosťou je zobrazovať fotografie náhrobných kameňov, ktorých nápisy sú zdigitalizované a prepojené na konkrétne osoby. Veľmi dôležitým benefitom programu je zobrazenie rodokmeňa pre vybranú osobu. A v neposlednom rade je to i zobrazovanie rôznych štatistík, ktoré sú dôležité pri výskume dobových súvislostí.

Keďže stretnutie slúžilo aj ako členská schôdza Združenia, jeho predseda oboznámil prítomných s hospodárením za minulé obdobie a plánom práce do budúcnosti. Nasledovala časť, v ktorej rámci boli predstavené projekty nesúvisiace priamo s dolnozemskými Slovákami, ale nejakým spôsobom na nich naviazanými. Išlo o projekt Lúčky, ktorý predstavila Eva Kmeťová, a projekt Terchová, ktorý som predstavil auditóriu ja. Projekt som spustil z vnútornej potreby a vlastnej iniciatívy – aj ho vediem ako jediný člen tímu. Moje citové väzby smerujú na dolnú zem rovnako, ako na hornú. Predkovia z matrinej strany pochádzali z dolnej zeme, konkrétne z Békešskej Čaby, z otcovej strany, naopak, z hornej zeme – Terchovej. Navyše moja väzba na Terchovú je dvojité, lebo

aj manželka Marta Laurenčíková, rod. Rechtoríková, pochádza z tejto dediny (osada Kvočkovia). Ja sám som však už rodák z Bratislavy a býval som v Tomášove – mieste, kde sa stretli moji rodičia. Obe ich rodiny sa do Tomášova prisťahovali: predkovia z Terchovej v roku 1934, keď mal otec 6 rokov; predkovia z matrinej strany v roku 1948 pri výmene obyvateľstva s Maďarskom.

Keďže na pokusoch o zostavenie svojho rodokmeňa pracujem už asi 20 rokov, prišlo veľmi vhod spolupracovať so Združením pre výskum genealógie dolnozemských Slovákov. Jednak sa mi tým podarilo doplniť veľa medzier v rodokmeni z matrinej strany, na druhej strane som hľadal program ohľadne spracovania údajov z matrik v Terchovej, lebo som vedel, že tam mám veľa nepresných údajov. Spracovaním cca 140 rokov matrik krštených, sobášených, ale i zomrelých osôb som získal neuveriteľné množstvo nových údajov, ktoré opravovali a spresňovali pôvodné informácie. Ale čo je najdôležitejšie, našiel som veľmi veľa príbuzných, o ktorých som predtým nemal ani tušenie.

Starosta Jozef Dávidík s predsedom združenia Ľubomírom Kmeťom

Záverom

Vzhľadom na skutočnosť, že som vynaložil veľké množstvo roboty na spracovanie údajov z terchovských matrik, nechcem, aby táto moja práca zostala nevyužitá a zapadla niekde prachom. Všetkým záujemcom preto ponúkam svoje služby pri vyhľadávaní predkov a pomoc pri zostavovaní rodokmeňov. Viem z rôznych zdrojov, že v Terchovej je veľa ľudí, ktorí sa touto tematikou zaoberajú. A ešte viac ich je vo svete.

Text a foto Miloš Laurenčík

Dva výroky a dve tisíc rokov

Keď filozofa Sokrata obvinili, že svojou metódou dialógu kazí morálku mladých chlapcov a v roku 399 pred n. l. ho odsúdili (vyhnanstvo alebo smrť), zvážil svoj život a zvolil si smrť. Uctil si tak zákon, lebo bez zákona nemôže prežiť štát, ale aj seba samého, pretože nemohol poprieť pravdu. Vedel, že ona trvá, nemožno ju umlčať. Po 2 400 rokoch ho európsky Tribunál spod obžaloby oslobodil. Zisk tohto rozhodnutia pocítujeme dodnes – jeho vysoká morálna hodnota rastie.

Keď o 400 rokov neskôr ďalší antický mysliteľ a politik Marcus Tullius Cicero položil otázku, „aký väčší dar môžeme dať štátu, ako keď vyučujeme mládež?“, posilnil tak vedomie **slovenského učenca z Terchovej** na dvore panovníčky Márie Terézie pri reformovaní školstva v Rakúsko-Uhorsku **Adama Františka Kollára**.

Tieto úvahy mi prichádzajú na myseľ, keď pozieram na portréty osobností, ktoré formovali kultúru ľudstva, keď práve čítam správu, že žiačky Strednej školy pedagogickej v Turčianskych Tepliciach opäť uspeli v súťaži o Štúrovo pero vo Zvolene, kde získali 3. miesto v celoslovenskej súťaži školských časopisov za svoj Pegasos – a navyše poklonu, že je výtvarne najkrajší. Nastúpi do nášho verejného a novinárskeho života nová, zdravá, rozhladená generácia? Verme, že sa tak už deje.

A ešte ten druhý výrok spred niekoľkých rokov od najvyššieho vládneho činiteľa nášho štátu, ktorý neskrýva nadradenosť aj štipku posmechu. „Čo urobili učitelia pre tento štát?“ Onen slovenský politik by sa mal občas pozrieť do vlastnej tváre, priznať, áno, mýlil som sa, a vypočuť si daimonion – vnútorný hlas: Nie, nie som viac ako je učiteľ...

Poznámka: Autor textu je básnik, výtvarník, esejista, publicista, múzejník a dlhoročný učiteľ. Žije v Hornej Štubni (okres Turčianske Teplice) a ako člen Umeleckej besedy slovenskej niekoľkokrát vystavoval aj v Terchovskej galérii umenia.

Z maliarskej tvorby Miroslava Bartoša

Tridsať rokov od úmrtia Svetozára Stračina

Vytvoril vyše 80 kompozícií a zhruba 50 úprav ľudových piesní a inštrumentálnej hudby pre profesionálne i amatérske súbory (Lúčnica, SLUK, Marína...), pre potreby vysielania v éteri pripravil viac ako 30 rozhlasových úprav a kompozícií. Niektorí ho považujú za jednoznačne najlepšieho skladateľa filmovej hudby, akého sme kedy mali – a už mať nikdy nebudeme. Zložil soundtrack k viac ako 150 titulom, z toho k 78 celovečerným snímkam. Koncom februára 2026 uplynulo už tridsať rokov od úmrtia Svetozára Stračina.

Hoci jeho meno ľudia v masovom meradle zrejme nepoznajú, filmy a televízne seriály ako Pacho, Hybský zbojník, Noční jazdci, Plavčík a Vratko, Popolvár najväčší na svete, Rysavá jalovica, Sváko Ragan či Alžbetin dvor prenikli aj vďaka tvorbovej nezameniteľnej hudby do širokého povedomia mnohých generácií.

Od avantgardy k folklóru

Svetlo tohto sveta uzrel Svetozár Stračina prvý raz 3. decembra 1940 vo vtedajšom Turčianskom Svätom Martine. Otec bol písmomaliarom, matka, ktorá zomrela hneď po pôrode, vyučenou krajčírkou. Detstvo prežil v Banskej Bystrici – v pôvodnom bydlisku svojho otca. Vyrastal v početnej harmonickej rodine, s vlastnými (dve sestry) i nevlastnými súrodencami. Získaná skúsenosť ho naučila tolerancii a samostatnosti. Potvrďuje to aj pekný vzťah, ktorý si vybudoval k svojej nevlastnej mame. Talentovaný chlapec od štyroch rokov hrával na harmonike, od desiatich rokov sa venoval klavíru na Hudobnej škole v Banskej Bystrici. V roku 1955 prichádza na Štátne konzervatórium do Bratislavy, kde študoval hru na akordeón a kompozíciu. Ako pätnásťročný sa začal starať

sám o seba, respektíve rozhodovať o vlastnom osude. Konzervatórium úspešne absolvoval v roku 1960, následne študoval hudobnú vedu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave (1960–1965).

V kompozícii sa časom prepracoval od menších tanečných foriem a úprav ľudových piesní k závažným veľkým scénickým dielam pre divadelné zoskupenia, a najmä k hudbe pre hraný film. Začiatkom 60. rokov sa postupne presadil ako autor hudby k divadelným opusom, pantomíme, pásmam poézie, rozhlasovým hrám a televíznym inscenáciám. Keď prišlo k sformovaniu avantgardnej divadelnej scény, patril k spoluzkladateľom niekoľkých telies malých javiskových foriem, ktoré charakterizovali znaky alternatívnej tvorby (Divadlo obrazov, Divadlo pantomímy, Divadielko poézie). Bolo to obdobie intenzívnej spolupráce s mímom Milanom Sládkom, režisérom a scenáristom Igorom Lembovičom a inými progresívnymi umelcami.

Hoci folklór musel v priebehu 60. rokov čeliť menšiemu spoločenskému záujmu, Stračina presúva ťažko svojich aktivít práve na folklórne žánre. Podľa renomovanej etnomuzikologičky Hany Urbancovej sa „*ľudová pieseň, hudba a ľudová kultúra ako osobitný*

„Keď preberám nejakú ľudovú pieseň, musím mať vždy na mysli, že si ju vlastne požičiavam a raz ju budem musieť vrátiť. A budem ju musieť vrátiť buď v takej podobe, v akej som ju prevzal, alebo v ešte krajšej. A beda mi, ak by som ju vrátil v pokrivenej, pokrčenej alebo spotvorenej podobe tak, že ju vlastný rodič, teda národ nespozná“ (S. Stračina).

hodnotový a estetický systém stali pre neho trvalou inšpiráciou“.

Majstrovské kompozície

Skladateľova tvorba je pevne ukotvená v slovenskej ľudovej tradícii, ktorú absorboval a pretavoval nekonvenčným, originálnym spôsobom – hlavne využívaním zvláštností v oblasti rytmu, melodiky a voľbou inštrumentálnych osobitostí. Interes o javiskové žánre nasmeroval jeho pozornosť k scénickému folklóru. Hudbe pre súbory sa začal systematicky venovať od roku 1962, keď premiérovu autorsky participoval na príprave programu pre Lúčnicu. Spočiatku náhodná kooperácia neskôr prerástla do jednej z hlavných sfér vlastnej skladateľskej činnosti. Kľúčový východiskový bod predstavovalo dôkladné štúdium ľudovej piesne a hudby v ich autentických formách. „*V žánri hudby pre súbory nadviazal na tradíciu symfonického spracovania, ktorú prispôbil vlastnému ideálu kompozičnej práce s hudobným folklórom*“ (H. Urbancová).

Bez akýchkoľvek pochybností možno Svetozára Stračina označiť za ikonickú osobnosť folklórneho hnutia na Slovensku. Kardinálne ho ovplyvnil a formoval nielen ako hudobný skladateľ a upravovateľ, ale i ako dôverný znalec ľudovej

kultúry, organizátor, lektor, zberateľ a iniciátor viacerých edícií autentického hudobného folklóru vo vydavateľskej praxi... Pripomenúť treba tiež jeho plodnú spoluprácu s choreografmi Štefanom Nosálom, Jurajom Kubánkom, Máriou Mázorovou, Drahomírom Struhárom, Jánom Jamríškom či Jaroslavom Moravčíkom.

Dlhodobá kooperácia s Lúčnicou a jej choreografom a umeleckým vedúcim v jednej osobe Štefanom Nosálom vyústila do množstva kompozícií, úprav ľudových piesní a inštrumentálnej hudby (Parobský tanec, 1962; Na obnôcke, 1964; Do šóru, 1965; Čirčianka, 1966; Pri ľane, Sviatok na Zemplíne, obe 1968); **Terchovanci idú**, 1969; S rúchom, Kresaný, obe 1971; Palicový, 1972; Jar, 1974; Po valasky od zeme, Priadky, obe 1978; celosúborový program To je Lúčnica, 1988 a mnohé ďalšie). Zo Stračinovej tvorby pre SLUK spomenieme aspoň kompozície Drevorubači (1967), Fašiangový ošial (1969), Biela plť na Váhu (1973), Tatranská zima (1976), Tatranskí orli (1980), Pozdrav (1986), silný autor-ský vklad do programov S batôžkom a krošňou (1978), Slovensko (1980)...

Uvedené diela predstavujú trvalú súčasť základného repertoáru Lúčnice a SLUK-u. Majstrovskú kompozíciu Ej, husári inscenoval balet Slovenského národného divadla (Hrdinská trilógia, 1974) a Štátne divadlo Košice (Moja vlasť, 1984).

Spolupráca s rozhlasom

Popri tvorbe pre súbory sa Stračina od začiatku 70. rokov intenzívnejšie venoval rozhlasovým aranžmánom hudobného folklóru. „Na rozdiel od scénického folklóru“ – píše Hana Urbancová –, „v ktorom uprednostňoval monumentálne formy, rozhlasové úpravy umožnili autorovi rozšíriť záber na viaceré piesňové a inštrumentálne žánre ľudovej hudby a obohatiť kompozičnú prácu s folklórom o nové výrazové polohy.“ Tvorca v rozhlasových úpravách často uplatňoval kombináciu autentického interpretačného prejavu s vlastným kompozičným dotvorením. Zdôrazniť treba aj fakt, že Svetozár Stračina objavil a do širšieho verejného povedomia dostal desiatky ľudových spevákov a muzikantov, pričom vo svojich aranžmánoch nechal priestor individualite ich prednesu na pozadí zachovania osobitého regionálneho štýlu.

Umelecký vrchol dosiahli komponistove rozhlasové úpravy v opusoch, ktoré vznikli z podnetu medzinárodnej súťaže rozhlasových nahrávok hudobného folklóru Prix de musique folklorique de

Radio Bratislava. Mnohé z nich získali prestížne ocenenia (Musica montana, 1971; Musica oravien-sis, Pastierske Vianoce, obe 1972; Musica pastorum, 1974; Musica pro uno Violino, Marmurien, obe 1975; Spevy zimného slnovratu, 1978; Liptovské lúky, Starie oravské nuoti, obe 1978; Zabudnuté tance z Pohronia, 1979; Beluškov cimbal, 1981; Reč pastierska, 1983; Ej, láska nestála, 1985 a iné). Doplníme, že v uvedených dielach tvorca nastolil špecifický trend v spracovaní folklórnej hudby, ktorý zvykne označovať ako „stračinovský“. Ocenené nahrávky sa rámci spomenej medzinárodnej súťaže dostali do vysielania takmer 50 európskych rádiových staníc. Súťaž bola istý čas prerušená, od roku 2003 v nej Slovenský rozhlas, kooperujúc so šíriteľmi signálu v éteri združenými v EBU-UER (European Broadcasting Union), pokračuje pod názvom Grand Prix Svetozára Stračinu.

Vo svojich rozhlasových aranžmánoch skladateľ plnohodnotne zužitkoval všetky možnosti, ktoré poskytujú technické médiá v oblasti zvukovej montáže, koláže a elektronického dotvorenia zvuku, inšpirované postupmi elektroakustickej hudby. Maestrova upravovateľská činnosť prenikla vďaka kooperácii s Experimentálnym štúdiom rozhlasu na teritórium autonómnej kompozičnej tvorby.

Exkluzívne albumy

Unikátny projekt vydávania zvukových nahrávok tradičnej hudby s názvom Panoráma ľudovej piesňovej a hudobnej kultúry Slovenska taktiež nesie jeho silnú osobnostnú pečat. Idea zdokumetovať hudobnú kultúru regiónov tak, ako sa dovtedy zachovala, vznikla v hlave významného scénografa a folkloristu Viliama Jána Grusku. Vedno so Svetozárom Stračinom, ako uvádza etnomuzikologička, hudobná režisérka, dramaturgička, publicistka a editorka Alžbeta Lukáčová, „nielen zbierali a nahrávali, ale priamo v dedinách motivovali ľudí na vyhládávanie piesní, ktoré ich obec najviac charakterizujú a odlišujú od iných. Od roku 1978 vydali šesť exkluzívnych albumov, dvojajťstvorplatne, so stovkami nahrávok tradičnej hudby a spevu. Išlo o regióny Orava, Podpolanie, Liptov, Pohronie, Kysuce a Terchovská dolina, Gemer a Malohont. Napríklad len z Oravy priniesli Gruska so Stračinom do štúdia 180 účinkujúcich. Treba si uvedomiť, že na týchto albumoch účinkujú ľudia, ktorí v čase vzniku Plickovho filmu Zem spieva v roku 1933 boli deti alebo mladí ľudia. Na Panorámach sú zachytení ešte ako prirodzení nositelia

ľudovej kultúry, a aj preto je počúvanie týchto nahrávok skutočným zážitkom.“

Neodmysliteľnú súčasť Stračinovho bohatého diela predstavuje tiež špecifická oblasť žánru vianočnej hudby, ktorou sa začal systematickejšie zaoberať v priebehu 70. rokov. Konkrétnym výsledkom je niekoľko pôsobivých cyklov kolied, piesní a pastorel. Invenčne pri ich spracovaní čerpal nielen z folklórnej tradície, ale aj z majstrovského využitia historickej pramennej bázy opusov vianočnej proveniencie.

Film & televízia

Rozsiahla, priam monumentálna Stračinova tvorba pre film a televíziu dodnes oprávnené vzbudzuje hlboký obdiv. Začal s ňou v roku 1964, pričom v najväčšej miere sa komponovaniu venoval v 70. a 80. rokoch. Spolupracoval s režisérmi ako Martin Ťapák, Štefan Uher, Andrej Lettrich, Martin Holý, Vladimír Bahna, Martin Slivka, Vladimír Kubenko, Jozef Medved, Jozef Zachar, Vladislav Pavlovič, Ivan Teren, Zoro Záhon, Ivan Húšťava, Juraj Lihosít, Ján Zeman... Fundamentálne ovplyvnil najmä slovenskú hudobnú tvorbu pre film, do ktorej vniesol mnoho nových zvukovo-inštrumentálnych a charakterizačných momentov. Skomponoval hudbu do vyše 150 filmov, pričom v mnohých prípadoch výrazne posunul túto umeleckú sféru do medzinárodných relácií (Archimedov zákon, 1964; Čierna minúta, 1969; Nevesta hôľ; Katakomby, oba 1971; Zajtra bude neskoro, 1971–1972; Putovanie do San Jaga, 1973; Veľká noc a veľký deň, Trofej neznámeho strelca, oba 1974; Život na úteku, Tetované časom, Pacho, hybský zbojník, všetky 1975; Rača, láska moja, Penelopa, Advokátka, všetky 1977; Krutá ľubosť, Sneh pod nohami, oba 1978; Smrť chodí po horách, 1979; Noční jazdci, Plavčík a Vratko, oba 1981; Popolvár najväčší na svete, 1982; Montiho čardáš, 1989 a iné).

Mimoriadne bohatá je i Stračinova tvorba pre televíziu (Výšiny, 1967; Malka, Lúčka, na ktorej spáva vietor, Maroško, všetky 1968; Drevený chlieb, Babie leto – čas smútku, oba 1969; Rysavá jalovica, 1970; Vrchárska balada, 1973; Horalí, Ešte sa nevraciam, Nepokojná láska, všetky 1975; Sváko Ragan, 1976; Ako sa Vinco zaťal, Vianočné oblátky, oba 1977; Krutá ľubosť, Pustý dvor, Zbojnícky tanec, Nepokojná láska, všetky 1978; Stôl pre štrnástich, 1979; Bičianka z doliny, 1981; seriály Povstalecká história, 1984; Alžbetin dvor, 1986; Roky prelomu, 1989 a iné).

Fascinujúcu mozaiku Stračinovho širokospektrálneho diela dopĺňajú rozsiahla tvorba pre krátkometrážny film, scénická hudba k televíznym inscenáciám, rozhlasovým a divadelným hrám. Príležitostne sa venoval aj inštrumentálnym opusom, piesňam, skladbám pre sólový nástroj, komponovaniu komornej a orchestrálnej hudby. Nezanedbateľná je tiež hudobno-folkloristická kooperácia s amatérskymi súbormi a tvorba programov pre folklórne festivaly vo Východnej a v Detve.

Terchovské súvislosti

Hudobný skladateľ si raz pri istej príležitosti zaspomínal: „Keď som schudol, prišiel som do Terchovej a tam mi povedali – pán Stračina, vy ste stratili osobnosť...“ Táto epizódka naznačuje, že maestro mal k našej obci blízky vzťah. Často ju navštevoval a neraz spolupracoval s terchovskými muzikantmi na rozhlasových, televíznych či filmových projektoch. Srdečné priateľské vzťahy nadviazal a rozvinul hlavne s bratmi Muchovcami a Rudolfom Patrničiom, čo dokumentujú rôzne písomnosti, fotografie a filmové zábery.

Na obal platne Už Terhovci idú, ktorá vyšla v roku 1985, Svetozár Stračina napísal: „Terchová, Terchová, jak tá hory kryjú, ako keď nevestu do čapca zavijú. Tak ospevuje rodnú obec František Mucha, jeden z výrazných hudobníkov z Terchovej. Neobyčajne krásna príroda obklopuje obec plnú svojráznych ľudí, ktorých charakterizuje niekedy až drsná priamosť, humor a svojbytná hudobná kultúra. Terchovská muzika (sami ju nazývajú „nebeskou“) predstavuje jeden z najstarších prejavov „drevenej“ (sláčikovej) hudby na Slovensku. Vyzdvihovanie zbojníckej tradície v minulosti viedlo k zdôrazňovaniu naivného siláctva. Zabúdalo sa pri tom na veľké bohatstvo lyrických piesňových prejavov (trávnic, uspávaniek, balád, pastierskych piesní), ktoré sú rovnocenným umeleckým výrazom Terhovcov.“

Práca folklórnej skupiny, vedené Rudolfom Patrničiom, sa úspešne snaží zrovnoprávniť všetky hodnotné prejavy hudobného folklóru. Za vlastný výskum, citlivý výber piesní a ich adekvátne umelecké uvedenie získala skupina mnohé ocenenia. Táto obetavá práca je akýmsi splatením dlhu lyrickejšie ladeným piesňam, neprávom odsúvaným do úzadia.“

Muzikanti a speváci z kraja Jánošíka mali početné zastúpenie na poslednej rozlúčke so Svetozárom Stračinom v Bratislave. Náhlu smrť famózneho tvorca a nezbudnutelného človeka dôstojne

reflektovalo na svojich stránkach aj marcové vydanie týchto obecných novín z roku 1996. Za terchovských folkloristov, kamarátov a obdivovateľov sa v nekrológu so zosnulým maestrom rozlúčil Rudolf Patrničiak.

Nezameniteľný odkaz

„Výnimočný umelec, ktorý sa spoľahlivo vymyká akémukoľvek „pričinkovému“ zaradeniu. Bohém, ktorý bytostne vnímal a rozvíjal autentický folklór. Skladateľ, ktorého hudobné kompozície nadchýňajú aj tých, ktorí sa folklóru vyhýbajú. Zanechal po sebe ohromné dielo a nezameniteľný odkaz, ktorý nemá nasledovníkov. Stračina ostáva rébusom, ktorého hľadanie tajničky pokračuje.“

Citovanými trefnými slovami uviedla Asociácia slovenských filmových klubov znamenitý celovečerný dokument, ktorý o skladateľovi nakrútil medzinárodne uznávaný režisér Pavol Barabáš (2019). Snímka, na ktorej pracoval niekoľko rokov, prináša bližší pohľad na umelcov život a dielo prostredníctvom výpovedí najbližších priateľov, kolegov

a hudobných expertov. Režisér dôsledne zbieral materiál, aby z súkromných aj štátnych archívov vyskladal film, ktorým si uctil Stračinov vzťah k pôvodnej ľudovej hudbe, priblížil jeho systematickú zberateľskú činnosť a autenticky zachytil tvorivé rozlety i osobné peripetie.

Zainteresovaní vedia, že neúnavný Svetozár Stračina komponoval doslova do posledného dychu. Skonal pred tridsiatimi rokmi nad partitúrou Haravary, premiérového predstavenia SLUK-u, ktorého sa už nedožil, 26. februára 1996 v Bratislave. Mal iba päťdesiatpäť rokov. Veru, géniovia odchádzajú mladí, aby sa nakoniec stali legendami...

Peter Cabadaj

FOTOARCHÍV MKS Terchová

Svetozár Stračina s terchovským kamarátom Františkom Muchom (prvá polovica 80. rokov minulého storočia)

Muzika spod Jánošíka

Muzika spod Jánošíka, ktorá sa drží koreňov starej terchovskej hudby, funguje pod vedením Zdenka Brežného mladšieho. Veľkou inšpiráciou bol pre mňa prastarký Vincent Rybár, ktorý hrával najmä od srdiečka. Okrem neho ma inšpirovali aj iní starší muzikanti, ktorí boli pre Terchovú veľkým prínosom. Snažíme sa s našou muzikou ísť starým štýlom, nemodernizovať piesne, ale hrať a spievať ich tak, ako sa to robilo kedysi.

Môj starý Jozef Holúbek býval skvelý heligonkár. Daroval mi svoj nástroj, s ktorým som ako 12-ročný získal druhé miesto v súťaži Oščadnická heligónka. Starý otec Jozef Holúbek hrával s heligónkou svadby a mne sa veľmi páči ten základ, keď je heligónka sprevádzaná kontrou a basičkou. Je to také pravé – terchovské.

V našej muzike pôsobí aj môj otec Zdeno Brežný, ktorý hrá na basičke a čo-to odohral i so spomínanými Vincom Rybárom a Jozefom Holúbkom. Otec má v našej muzike veľký význam, lebo vie do nej vniesť ten pravý, starý terchovský základ. Na kontre hráva Ján Špirka, ktorý tiež zažil muziky hrajúce pravú terchovskú. Spolu s ním je prínosom aj Patrik Kavulák, ktorého rovnako oslovilo naše muzikantské podanie. Vie potiahnuť v speve prvý hlas, okrem toho ho baví hrať na fujare a koncovke.

Snažíme sa reprezentovať Terchovú a jej základy, aby si ľudia zaspomínali na to, keď po tvrdej robote chytili do rúk nástroje a bol to ich oddych, ventilácia. Keď ženičky pri drápačkach spustili troj-štvorhlasný spev a bola medzi nimi ľudskosť. Reprezentujeme Terchovú, kde sa len dá. Naposledy to bolo v Oščadnici, kde sme vlni dostali od jej starostu najvyššie ocenenie. Tento rok sme v Oščadnici získali Cenu za popularitu, ako i Cenu diváka, za čo sme naozaj veľmi vďační.

Dúfam, že si ľudia našu Muziku spod Jánošíka radi vypočujú a možno aj zaspomínajú na svoje detské roky, na časy, keď nebol taký zhon a bola oveľa väčšia ľudskosť.

Zdenko Brežný mladší
FOTOARCHÍV autora

Muzika spod Jánošíka. Zľava: Ján Špirka, Zdenko Brežný, Zdeno Brežný, Patrik Kavulák

Od konca roka 2005 uverejňujeme na stránkach obecných novín stručné medailóny výrazných postáv Terchovej. Pri ich publikovaní uplatňujeme princíp časového hľadiska – od 17. storočia dodnes. Sto desiatou osobnosťou v rámci nášho dlhoročného cyklu je rehoľná sestra Kongregácie Dcér svätého Františka z Assisi Mária Margaréta (občianskym menom Štefánia Poživencová). Ďakujeme Patrícii Hanuliakovej za ochotné prepísanie rukopisu. Finálnu verziu textu urobil Peter Cabada.

Mária Margaréta

– Štefánia Poživencová, CSFS rehoľná sestra (17. 1. 1951 v Terchovej)

Páter Jozef Šabo zo Spoločnosti Božieho Slova, dlhoročný správca miestnej Farnosti sv. Martina, často hovorieval, že bola po mnohých rokoch prvá, kto otvoril „duchovnú bránu v Terchovej“. Ďalšie rehoľné sestričky prišli po nej až po vyše desiatich rokoch.

Narodila sa rodičom Ľudovítovi Poživencovi a matke Irene, rodenej Mičovej, ktorú však celý život volali Ilonka. Bola tretím dieťaťom z ôsmich súrodencov; dve malé sestričky, Ľudka a Hanka, zomreli po krste, ďalšia sestra Viktorka odišla do večnosti na Silvestra 2017 vo veku 62 rokov. Má bratov Jána, Gustáva, Jozefa a Martina, ktorý sa stal v roku 1991 kňazom.

„Moje detstvo bolo akoby z rozprávky“ – spomína Štefánia Poživencová a pokračuje: „Naša farnosť bola čisto katolícka. Všetci chodili na nedeľné bohoslužby, väčšinou peši v zástupoch alebo na bicykli. Autobus išiel na veľkú sv. omšu. Nechávalo sa v ňom miesto pre starších alebo tých, čo sa striedali pri deťoch. Domy neboli ohradené, nezamykalo sa, len sa privreli dvere. Susedské vzťahy boli veľmi dobré. Každý každému bol rodinou a kto nie, pozvali ich za birmovných rodičov, aby sa nemohol nikto s nikým vadíť... Všetci si pomáhali navzájom v dobrom i zlom – v ťažkostiach či pri stavbe domu.“

Mimoriadne dôležitú rolu v živote budúcej rehoľnej sestry zohrala vtedajšia katechéta Štefánia (Štefka) Cabadajová. Jedného dňa ju oslovila, či nepomôže v sakristii. „Poslala ma utrieť Bohostánok. Necítala som sa hodná takej služby. Po schodíkoch som vyšla a kľakla si na oltár. Čelo som mala opreté o roh Bohostánku, ruku položenú oň a vzdychla som si: „Ach, Bože, byť vždy s Tebou – žiť v Tvojej blízkosti celý život.“ Neviem

opísať, čo som pocítila: teplo, pokoj, radosť. Bol to záchvev Božieho vánku... Niekde vo vnútri, v úplnej hĺbke môjho bytia, som cítila hlas, že prichádza pre mňa veľmi dôležitý čas. Zrazu som vedela, že už to nebude nikdy ako predtým, že toto je moment môjho ozajstného obrátenia. Boh sa ku mne sklonil. Vrátila som sa ku Štefke a rozprávali sme sa. V kostole sme boli do 23.30 h, domov sa šlo peši. Na Mláke sme sa rozlúčili; ona išla do Cabadajov ešte asi 5 km sama do kopca. Obdivovala som ju, ako to všetko stíha, keď sa toľko obetuje – aj za mňa. S odstupom času sa ma Štefka Cabadajová opýtala ešte dvakrát, kedy pôjdem ku sestričkám. Mala som ju veľmi rada, bola takou mojou duchovnou matkou.“

Rozlúčku s rodným domovom absolvovala osemnásťročná Štefka Poživencová v nedeľu 10. júna 1969. Po malej sv. omši sa išla rozlúčiť s pánom farárom Alojzom Drgoňom a poprosiť ho o požehnanie i modlitbu. „Povzbudil ma, že si zvyknem a nech pamätám na všetkých, ktorých tu zanechávam, v modlitbách. To som sľúbila a plním doteraz. Spomenula som si, ako mi raz pán farár Drgoň povedal, keď som išla s požíčanými knihami z obecnej knižnice, že i on má svoju knižnicu a že môžem chodiť aj do nej. Stalo sa. Určite to bol jeden z chodníčkov k môjmu povolaniu.“

V rokoch 1957–1966 navštevovala Štefánia Poživencová ZŠ v Terchovej. Najskôr, od prvej do piatej triedy, chodila do ZŠ Gregušovia, potom, od šiestej triedy po deviatku, do ústredia. Vzápätí sa hlásila na Strednú odbornú školu textilnú v Žiline (Slovena), kde ju však pre nedostatok miesta neprijali. Chodila

po rôznych brigádach, ale keď sa stal otcovi Ľudovítovi ťažký úraz, ostala pomáhať v domácnosti.

Desiateho júna 1969 vstúpila Štefánia Poživencová v Žiline na Bôriku do rehole Kongregácie Dcéry svätého Františka z Assisi (CSFS). Zakrátko, 12. augusta 1969, mala rehoľnú obliečku a dostala meno Margaréta. Dňa 30. augusta 1969 ju preložili do nemocnice v Bratislave – Prievoze, kde robila sanitárku. Prvé rehoľné sľuby zložila 12. augusta 1970, druhé 15. augusta 1971, tretie 15. augusta 1972 a večné sľuby 30. júla 1974. Osemnásteho júna 1974 ukončila v Bratislave Strednú zdravotnú školu s maturitou. Čoskoro, 4. augusta 1974, však musela v dôsledku vládneho nariadenia nedobrovoľne odísť do civilu, kde zotrvala 16 rokov. Počas nich pracovala ako zdravotná sestra na bratislavských Kramároch. Isté obdobie (1974–1977) bývala v Internáte pre zdravotné sestry, potom trinásť rokov (1977–1990) v Podunajských Biskupiciach. Prvého apríla 1990 bola opäť oblečená do rehoľného rúcha (USS Bošáca – Zemianske Podhradie), 15. decembra 1997 ju preložili do Zákopčia, 1. decembra 2003 do Bácu, kde sestra Margaréta 29. februára 2020 ukončila po dovŕšení 69 rokov pracovný pomer. „Ako dôchodkyňa sa pripravujem na stretnutie s Pánom.“

Uvedené životopisné údaje ešte doplníme o informáciu, že v Podunajských Biskupiciach, Bošáci a Zákopčí bola rodáčka z Terchovej aj sestrou predstavenou. „Ďakujem všetkým za vašu lásku, ktorou ste ma zahrňali a zahrňate. Prosím vás, modlite sa aj naďalej za nás všetkých zasvätených. Ja tiež denne pamätám na vás všetkých v modlitbách. Nikdy som neolutovala rozhodnutie viesť rehoľný život aj s jeho pestrou cestou, že som sa odovzdala Pánovi. Milujem svoje rehoľné povolanie, ale i môj rodný kraj – zo všetkých najkrajší, si môjmu srdcu najdrahší.“

Sestrička Margaréta, ktorá je tiež dlhoročnou odberateľkou, čitateľkou a širiteľkou Terchovských novín do blízkeho i vzdialeného okolia, sa dožila začiatkom roka 2026 významného životného jubilea. A keďže máme k dispozícii rukopis jej pútavých spomienok, istotne sa s ich obsahom v krátkom čase podelíme aj s našimi čitateľmi.

Literatúra: Peter Cabadaj. Rímskokatolícky Kostol svätých Cyrila a Metoda v Terchovej (1949–2019). Obec Terchová – Farnosť svätého Martina Terchová, 2019, s. 70; Spomienky sestry Margaréty – Štefánia Poživencovej (Rukopis, 2026).

-red-

FOTOARCHÍV sestrička Margaréta
FOTO Milan Kosec

Deti sú najmilší gratulanti

S rehoľnou sestrou Alexandrou Jankou Patrniakovou

Sestrička Margaréta s biskupom Viliamom Judákom

Pečené prasiatka na ražni a v peci

Pečené prasiatka sa zvykli pripravovať a ponúkať pri silvestrovskej zábave ako hlavná, respektíve prémiová cena v tombole. Kto ju vyhral, ten sa tešil najmä na ozdobenú hlavu. Bola to taká trofej. Neskôršie sa pečené prasiatka pripravovali významným hosťom a delegáciám. Piekli sa v reštauračných kuchyniach, kde boli na to pracovné podmienky – to znamená veľkokapacitná priestranná rúra.

Dnes sa využívajú i domáce pekárne, do ktorých vojde aj 20 – 25 kilové prasiatko. V tejto súvislosti uvediem, že na to, aby prasiatka boli dobre dochutené a upečené, sa do oblasti krku a stehien nainjektuje solný roztok. Takto predprípravené prasiatko ešte čiastočne predvaríme a môžeme ho dať piecť na ražni do pece alebo do rúry.

Pečené prasiatko plnené žemľovo-pečeňovou plnkou

Príprava prasiatka: Zabité, oholené, vypitvané malé prasiatko necháme vyzrieť zavesené na háku v studenej a vetranej miestnosti. Pred prípravou ho umyjeme a osušíme.

Príprava zmesi na solenie: Pozostáva zo soli, nasekaného cesnaku a drvenej rasce. Toto si spolu zmiešame a prasiatko zmesou z oboch strán vytrieme. Následne ho ešte necháme 12 hodín zavesené v predošlých podmienkach.

Príprava plnky: Bude pozostávať z týchto surovín – rožky, mlieko, údená slanina bez kože, vajcia, soľ, bravčová pečeň, čierne mleté korenie, majoránka, postrúhaný muškátový orech a petržlenová vňať. Rožky pokrájame na kocky, ktoré pokropíme mliekom, aby zvlhli. Ďalej nakrájame slaninu na drobné kocky, orestujeme a pridáme nakrájanú pečeň. Orestované necháme vychladnúť. Po vychladnutí ju vložíme do vlhkých rožkov, kde pridáme oddelené žltka od bielkov, soľ, mleté čierne korenie, majoránku, postrúhaný muškátový orech a nasekanú petržlenovú vňať. Zvlášť si v miske z bielkov vyšľaháme sneh, ktorý vmiešame do plnky. Spolu to premiešame, následne plníme pripravené vyzreté prasiatko do brušnej dutiny a potom zašijeme hrubšou niťou. Prasiatko sformujeme na plech tak, aby sa dobre pieklo. Oči vypichneme, ryvko otvoríme a podoprieme drevkom, uši sformujeme, aby boli vystreté. Nakoniec prasiatko obalíme

alobalom, podlejeme vodou a dáme piecť do vyhriatej pece alebo rúry. Dĺžka pečenia závisí od hmotnosti; čím vyššia hmotnosť, tým dlhší čas pečenia. Pred dopečením alobal stiahneme a polievame pivom, aby dostalo prasiatko peknú ružovo-červenú kôrku.

Prasiatko podávame na pripravenej drevenej doske, na ktorej sú po okrajoch vytvorené priehlbinky na zachytávanie výpeku. Hlavu prasiatka ozdobíme – do ryvku mu dáme citrón alebo jablko, do očí môžeme dať bielu z uvarého vajčka a čierne olivy. Uši môžu byť ozdobené kučeravým šalátom. Pri expedícii upečené prasiatko kladíme na vyprážanú zemiakovú slamu, kde je už pripravená sterilizovaná zelenina (kyslé uhorky, baranie rohy, kyslé huby, feferónky, ďalej horčica, chren a šalát z čerstvej zeleniny).

Ak nevieme zohnať celé prasiatko, môžeme obdobne pripraviť jeho časti – kolená, stehná, plnené bôčiky. Naposledy som mal veľmi dobrú skúsenosť s prípravou kolien v Hoteli Diery, pri príležitosti rodinnej oslavy. Boli veľmi dobre dochutené, upečené a výborne sa porciovali.

Spomienka

V súvislosti s uvedenými pečenými špecialitami a ich prípravou si spomínam na rok 1987, keď do Terchovej zavítal predseda slovenskej vlády Peter Colotka s delegáciou, v ktorej nechýbal akademický sochár Ján Kulich. Išlo o návštevu ohľadom výberu miesta a postavenia sochy Juraja Jánošíka, keďže sa blížila tristoročnica jeho narodenia (1988). Po oficiálnom programe prišli hostia do Hotela Boboty, kam ich pozval vtedajší predseda MNV Terchová Stanko Hanuliak. V hoteli sme mali všetko pripravené, ale želanie predsedu vlády bolo ísť do Terchovskej izby nad hotelom; tak sme to všetko museli rýchlo poprenášať...

Ako som sa neskôršie dozvedel z rozprávania Rudolfa Patrničiaka, prasiatko nebolo pripravené iba vtedy na Bobotoch, ale predseda Stanko Hanuliak viezol pečené prasiatko aj predtým, keď sa cestovalo do Kremnice na vernisáž výstavy diel sochára Jána Kulicha. V jednom aute išla Ľudová hudba bratov Muchovcov, v druhom viezol terchovský predseda prasiatko. To zrejme veľmi chutilo... Muchovci k všetkému svojim muzikantským umením spravili takú náladu, že autor výstavy prislúbil, že osobne

príde do Terchovej aj s predsedom vlády a vyberú miesto pre sochu Jánošíka, ktorú on zhotoví. Aj sa tak stalo. O pár mesiacov neskôršie pristála na Sihle helikoptéra s predsedom vlády a stavba sa začala. Ako ten čas letí. Už je to 39 rokov...

Pekné leto a dobrú chuť praje Emil Zajac
FOTO Vladimír Kuzma, Vladimír Gembeš

Jánošík opäť na háku...

Terchovské ženičky Margita Patrnčiaková a Margita Vallová vítajú chlebom a soľou predsedu vlády SSR Petra Colotku

III. ročník Memoriálu Branislava Porubčanského (O cenu Vrátné doliny CACT, 23. máj 2026)

„Úprimne som si myslela, že sa už tento ročník memoriálu konať nebude, Janko.“ Touto vetou ma privítala Braňova sestra Ľudka. Myslela si, že prvý, ešte možno druhý ročník áno, ale časom to vychladne a pomaličky sa zabudne. No kto ste ho poznali, určite mi dáte za pravdu, že na Branečka sa zabudnúť len tak ľahko nedá! Bol to nesmierne skúsený vodič, znalý rozhodca z výkonu, ale predovšetkým človek s obrovským srdcom, ktorý si dokázal získať ľudí a vždy vedel poradiť. Veľa času venoval mladým začínajúcim vodičom, za čo som mu aj ja neskutočne vďačná. A práve tu sa zrodila myšlienka usporiadať memoriál, nesúci jeho meno, pre mladých vodičov a farbiarov. Je to svojím spôsobom ukážka, ako by si predstavoval predbežné skúšky farbiarov do chovu – s doplnkovou skúškou na atrape diviaka, kde má farbiar preukázať samostatnosť a odvahu na diviačej zveri.

Na tento ročník Memoriálu Branislava Porubčanského sa prihlásilo päť slovenských vodičov a jeden vodič z Českej republiky. Podľa štatútu tu majú prednosť farbiare, ktoré majú minimálne 12 mesiacov, ale nemajú ešte PF. Poradie bolo nasledovné:

1. BF TESSA, Lesnícka lúka, nar. 24. 3. 2024, SPKP: 14484, vodič Erik Gešvandtner, SK
2. BF KIARA z Petrovskej doliny, nar. 21. 4. 2024, SPKP: 14576, vodič Jakub Krištofik, SK
3. HF BELLA, Pekľanka, nar. 1. 5. 2024, SPKP: 2031, vodič Ľubomir Kmeťo, SK
4. BF ARIANA, Danielův Kámen, nar. 5. 5. 2024, ČLP: 7787, vodič Zdeněk Urban, CZ

Hlavným rozhodcom tretieho ročníka memoriálu bol Radoslav Prášek, pomáhali mu Peter Karabel, Radovan Košík, Pavol Tomala, za ČR Radek Hasenöhrl a čakateľ Jakub Bašista.

Vydarené podujatie

Memoriál Branislava Porubčanského bol už tradične otvorený poľovníckym signálom a príhovorom predsedu klubu Tibora Gešvandtnera. Súbežne sa popri tejto akcii konala aj klubová výstava farbiarov s udeľením ceny Dr. Duchaja, ktorú posudzoval Ferdinand Hlinický. Neopomenuli sa ani Braňova manželka Danka a mamina Ľudmila – kytičkou kvetov, ako je

Víťaz memoriálu Jakub Krištofik s fenkou Kiarou.

dobrým zvykom. Po dojemnom úvode už dostal slovo hlavný rozhodca Radoslav Prášek, ktorý predstavil vodičov a ich zverencov. Vydal presné inštrukcie, ako prebehnú žrebovanie, a postup na prácach v teréne.

Počasiu podujatiu naozaj žičilo a na svoje si prišli aj najmenší. Pripravená bola pre nich lesná pedagogika (v spolupráci so ŠOP NP Malá Fatra), nechýbali ani sokoľari a maľovanie na tvár. O pohostenie v podobe kapustnice, gulášu či perkeltu sa postarali miestni poľovníci, ale aj priatelia z východu či priľahlých spádových oblastí.

Podakovanie

Ostáva sa mi už iba poďakovať Jankovi Smerekovi za poskytnutie revíru, ako i susednému revíru Terchová. Samozrejme, opomenúť nemôžem ani sponzorov podujatia. Vďaka nim si štartujúci odniesli nielen pekné zážitky, ale tiež vecné ceny, ktoré boli naozaj pestré:

Omnitrade, a. s., Peter Frolo – Spoločnosť PFF Group, s. r. o., Peter Dvorský, TESLUX, s. r. o. – Ing. Erik Kurák, Obec Terchová, LOVTEK, Ing. Pavol Židek, Jenda Kalafut, Jozef Roháč, Ján Holka, Ľuboš Osička – Zaječí, Ing. Pavol Tomala, Ing. Jakub Bašista, Otec a syn Meriovci, Majo Chamaj, MVDr. Tomáš Krúpa, ORAVET, Juraj Dobroň, Garmin, Ing. Peter Juhás.

„Ludka, neboj nič, dobre to dopadne, uvidíš.“ To som jej slúbil pred začiatkom memoriálu. Kto prišiel, dá mi určite za pravdu, že to tak aj dopadlo. A som presvedčený, že i tie nasledujúce ročníky dopadnú minimálne rovnako dobre. Pretože s takou partiou ľudí, akú dal náš Branečko dokopy, to ani inak dopadnúť nemôže. Svedčí o tom aj účasť priateľov z Moravy, ktorí sú súčasťou memoriálu od nultého ročníka a bez nich si to už ani nevieme predstaviť.

Áno, takto by mali vyzeráť predbežné skúšky farbiarov. Verím, že už čoskoro dôkladne preveria vlohové vlastnosti mladých farbiarov, ktorí by sa mali v budúcnosti podieľať na zanechaní pracovnej línie pre ďalšie generácie.

Text a foto Ján Maruščák (krátené)
Farbiarom zdar!

Účastníci tretieho ročníka Memoriálu Branislava Porubčanského

Chutí mu futbal, vonia pizza

To, že Šimonovi Jánošíkovi chutí futbal, vieme už dávno, veď v terchovských farbách odohral s bratom Lukášom žiacke i dorastenecké sezóny. Potom sa na isté obdobie vybral skúšať šťastie na zelených trávnikoch aj za hranice Terchovej, aby sa na Sihlu pred tromi rokmi opäť vrátil a zaznamenal v žltozelenom drese tri postupy.

Avšak to, že mu vonia pizza a dokáže o nej nielen oduševnene rozprávať, ale ju aj znamenite pripravovať, vie už menej ľudí. Pre mnohých to bude možno úplne nová informácia. V nasledujúcich riadkoch nám Šimon, ktorý sa za pizzou a jej tajomstvami aj veľa nacestuje, prezradí viac.

„Gastronómii v oblasti prípravy a pečenia pizze sa venujem päť rokov a snažím sa neustále vzdelávať a odborne posúvať ďalej. V poslednom období som absolvoval štyri školenia u rôznych pizzaiolov v pizza akadémiách. Každé z nich mi prinieslo nové skúsenosti, pohľady a vedomosti. V októbri 2025 som sa zúčastnil majstrovstiev Európy v metropole talianskej Lombardie – Miláne. Bola to veľká a cenná skúsenosť porovnať sa s pizzaiolmi zo starého kontinentu. V apríli 2026 som sa pre zmenu zúčastnil majstrovstiev sveta v talianskom meste Parma, kde som sa ocitol v konkurencii 700 pizzaiolov z celého sveta. V kategórii Pizza Classica som sa umiestnil v TOP 200 a v kategórii Pizza Napoletana STG v TOP 100. Bola to obrovská skúsenosť, ktorá mi ukázala, koľko detailov rozhoduje na najvyššej úrovni. V máji 2026 som absolvoval svoje piate odborné školenie – tentoraz v Pizza DOC Academy v Taliansku. Tá patrí medzi najznámejšie akadémie a je medzinárodne uznávaná. Združuje špičkových pizzaiolov, organizuje odborné kurzy, súťaže a vzdelávacie programy pre profesionálov z celého sveta. Medzi lektormi sú známe mená talianskej pizzovej scény ako napríklad Vincenzo Fotia, Errico Porzio, Pepe Cutraro...,

ktorí každoročne vzdelávajú tisíce pizzaiolov. Všetky skúsenosti z uvedených školení, súťaží a práce sa snažím prenášať do svojej Pizzerie Pablo vo Varíne. Mojim cieľom je neustále zvyšovať kvalitu, vzdelávať sa a prinášať na Slovensko to najlepšie z modernej pizzovej gastronómie.“

K uvedeným riadkom azda netreba nič dodávať, len si sadnúť u Šimona v pizzerii za stôl a ochutnať jeho kulinárske umenie.

Marián Zajac
FOTOARCHÍV Šimon Jánošík

Šimon Jánošík

Návšteva zo Základnej školy Velehrad

Dňa 19. mája 2026 sme privítali v našej ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová návštevu zo Základnej školy Velehrad (Česká republika) – žiakov piatej triedy a ich učiteľov, v rámci pobytu v Terchovej spojeného s projektom Erasmus+.

Po privítaní pani riaditeľkou Mgr. Renátou Opalkovou a hudobnom programe pod vedením pani učiteľky Zuzany Patrnčíakovej sa návšteve venovali naši skauti a učители. Piataci sa spoločne vydali na skautmi pripravenú kvízovú cestu v angličtine na terchovskú rozhľadňu. V jej okolí riešili rôzne úlohy, súťažili a hľadali ukrytý Jánošíkov poklad. Po návrate do školy nasledovali prezentácie žiakov v anglickom jazyku, pri ktorých sa deti dozvedeli mnoho zaujímavostí o Terchovej a Velehrade, prehliadka našej školy a súťaže na školskom dvore. Po ukončení programu si žiaci spolu pochutnali na zmrzline v Zmrzlináriu.

Ďakujeme našim priateľom z Velehradu za podnetné rozhovory a spoločne strávené chvíle.

ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

FOTO Ing. Margita Virdzeková, Mgr. Andrej Vaščík

Slávik Slovenska 2026

Dňa 13. mája 2026 sa uskutočnilo okresné kolo spevákovej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne Slávik Slovenska 2026. ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová na ZUŠ F. Špániho v Žiline – Vlčincoch úspešne reprezentovali víťazi školského kola **Eliška Moravcová** (I. kategória), **Kamil Krištofík** (tretie miesto v II. kategórii) a **Nina Pösová** (druhé miesto v III. kategórii, náhradníčka postupujúceho do krajského kola súťaže). Elišku a Kamila počas súťaže na klavíri sprevádzala pedagogička Mgr. Zuzana Patrnciaková. Ninka sa počas spevu sprevádzala na heligónke.

Všetkým srdečne gratuluje a tešíme sa z ich úspechov.

ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

FOTO Katarína Krištofiková, Katarína Moravcová

Klavírny maratón 2026

V Sade SNP, ktorý je označovaný aj ako najstarší park v meste Žilina, sa 17. júna 2026 konal šesťhodinový jubilejný 10. ročník Klavírneho maratónu s účasťou vyše 100 žiakov klavírneho oddelenia ZUŠ L. Árvaya Žilina. Maratónu sa zúčastnili aj klaviristi a klaviristky pod vedením pedagogičky Mgr. Zuzany Patrnciakovovej, ktorá ich vyučuje v Žiline a tak tiež na elokovanom pracovisku v Terchovej.

-red-

Zo života školy

Vznikol Žiacky parlament ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová

Školský rok 2025/2026 sa zapíše do histórie našej školy ako významný míľnik. Po minuloročnom skúšobnom fungovaní sa 16. októbra 2025 Žiacky parlament ZŠ s MŠ A. F. Kollára Terchová oficiálne stal súčasťou života školy podpísaním svojho štatútu. Týmto krokom získal pevné postavenie a vytvoril priestor na aktívne zapájanie žiakov do diania v škole, rozvoj ich zodpovednosti, spolupráce a občianskej angažovanosti. Myšlienka školských parlamentov podporuje zapájanie žiakov do života školy a rozvoj ich samosprávnych kompetencií.

Žiacky parlament sa počas roka snažil byť hlasom všetkých žiakov. Jeho členovia prinášali návrhy na zlepšenie školského prostredia, organizovali podujatia, podporovali dobrovoľníctvo a motivovali spolužiakov k aktívnemu zapájaniu sa do života školy. Dôležitou súčasťou ich práce bolo aj rozvíjanie hodnôt, akými sú zodpovednosť, rešpekt, spolupráca a tolerancia.

Prvý oficiálny rok fungovania Žiackeho parlamentu A. F. Kollára Terchová ukázal, že žiaci majú chuť meniť svoje okolie k lepšiemu. Vďaka ich nadšeniu, podpore vedenia školy, pedagógov a rodičov sa podarilo vytvoriť aktívne spoločenstvo mladých ľudí, ktorí chcú byť súčasťou pozitívnych zmien.

Veríme, že toto je len začiatok a že Žiacky parlament A. F. Kollára Terchová bude aj v nasledujúcich rokoch prinášať nové nápady, zaujímavé projekty a príležitosti pre všetkých žiakov našej školy. Budúcnosť totiž patrí tým, ktorí sa neboja prevziať zodpovednosť a aktívne sa podieľať na živote svojej komunity.

Teambuilding členov ŽP na feste

Text a foto Mgr. Natália Holúbková

Hlaholika ožila

V rukách našich žiakov zo 7.A, 7.B a 7.C ožila hlaholika v rámci dejepisného projektu pod vedením učiteliek Anny Káčerovej a Natálie Holúbkovej. Inšpiráciou bol plagát tohtoročných Cyrilometodských dní v Terchovej. Jednotlivé písmená hlaholiky vytvorili deti rôznymi výtvarnými technikami. Projekt má za úlohu pripomenúť a zvýrazniť význam Cyrilometodských dní, ktoré sa v našej obci a farnosti každoročne konajú na Slovensku, a zároveň zapájať mladú generáciu do šírenia odkazu solúnskych bratov.

Tento rok je podujatie venované aj nedožitému 100. výročiu narodenia pátra Jozefa Šaba, SVD, významnej osobnosti a rozvíjateľa cyrilo-metodskej tradície v Terchovej. Všetkým zapojeným žiakom patrí poďakovanie za ich usilovnosť, nápaditosť a zodpovedný prístup. Svojou prácou prispeli k dôstojnému pripomenutiu odkazu svätých Cyrila a Metoda a ukázali, že história môže byť zaujímavá, tvorivá a stále živá.

Mgr. Anna Káčerová
FOTO Marián Zajac

Hlaholikou od žiakov sme ozdobili Terchovskú galériu umenia

Rozlúčka s našimi deviatakmi

IX.A

IX.B

IX.C

Laureátky Ceny A. F. Kollára v spoločnosti pani riaditeľky a starostu obce.
 Zľava: Mgr. Renáta Opalková, Ema Rogoňová, Nina Pösová, Natália Kuzmová, Jozef Dávidík
 FOTO František Mucha

Úspechy mladého športovca Petra Rodana Gábriša

JIU-JITSU je brazílske bojové umenie a šport, ktorý rozvíja nielen silu a techniku, ale i disciplínu, trpezlivosť, rešpekt a schopnosť neustále sa zlepšovať. Medzi jeho priaznivcami je známy výrok: „V jiu-jitsu neexistuje prehra. Buď vyhráš, alebo sa niečo nové naučíš.“

Práve touto filozofiou sa riadi aj mladý talentovaný športovec, 9-ročný Peter Rodan Gábriš, ktorý svojou vytrvalosťou a odhodlaním dosahuje pozoruhodné výsledky. Počas sezóny 2026 sa zúčastnil na viacerých domácich aj zahraničných súťažiach, kde úspešne reprezentoval svoj klub Arte Suave Martin. Významný úspech zaznamenal na medzinárodnom turnaji TATAMY Czech Open Championship 2026 v Brne, kde si vybojoval striebornú medailu. Na svoje predošlé úspechy nadviazal aj na 6. majstrovstvách Slovenska v JIU-JITSU NE-WAZA, keď získal hneď dve bronzové medaily – v disciplínach GI (v kimone) a NO-GI (bez kimona).

Tieto výsledky sú o to cennejšie, že súťažil ako najmladší vo svojej kategórii do 12 rokov a do 35 kilogramov. V konkurencii skúsených súperov preukázal bojovnosť, technickú vyspelosť a odhodlanie, ktoré sú základom úspechu v tomto náročnom športe. Rodanove výsledky sú odmenou za pravidelné tréningy a sústredenosť a zároveň ukazujú, že aj mladí športovci zo Slovenska môžu byť úspešní na kvalitne obsadených turnajoch doma i v zahraničí.

Hoci Rodan dnes žije a športovo pôsobí v Martine, jeho rodinné korene siahajú aj do Terchovej. Spolu s Adelkou Chovancovou sú pravnúčatá významného terchovského rodáka Vincenta Synáka st., matrikára a folkloristu, ktorý svojou prácou výrazne prispel k zachovaniu a rozvoju kultúrnych tradícií Terchovej.

Gratulujeme k dosiahnutým úspechom a prajeme veľa ďalších športových i osobných víťazstiev.

-red-

FOTO MUDr. Simona Gábrišová

Z medzinárodnej súťaže na slovenský vrchol

Nadaná žiačka SZUŠ Akadémie muzika **Adelka Chovancová** opäť potvrdila svoj talent. Úspešne nadviazala na predchádzajúci úspech v medzinárodnej súťaži mladých umelcov zo Slovenska a Poľska *Čítaj rozprávku – vytvor malovanku*, z ktorej si odniesla najvyššie ocenenie. Tentoraz ovládla aj celoslovenskú výtvarnú scénu. Vo výtvarnej súťaži *Drieme v tebe ilustrátor?* získala v silnej konkurencii hlavnú cenu. Porotu očarila svojim stvárnením tatranskej povesti *Začarovaný hrad v Tatrách*.

Ostatný ročník súťaže s podtitulom *Povesti o jaskyniach Spiša*, ktorú vyhlasuje Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši (SMOPa), prilákal veľký počet záujemcov. Do súťaže poslalo svoje práce 473 žiakov z celého Slovenska. Mladí umelci mali za úlohu premeniť tajuplné príbehy do podoby knižných ilustrácií. Adelka, ktorá navštevuje 4. ročník výtvarného odboru pod pedagogickým vedením pani učiteľky Mgr. Zuzany Makarovej, svojím originálnym pohľadom, precíznou technikou a zmyslom pre detail dokázala preniesť magickú atmosféru tatranskej jaskynnej povesti na papier tak, že odborná porota jej udelila hlavnú cenu. Za toto prvenstvo čaká Adelku, okrem vecných cien a rodinnej vstupenky do moderných expozícií múzea v Liptovskom Mikuláši, augustová exkurzia priamo do podzemia Demänovskej doliny, ktorú pre víťazov organizuje Správa slovenských jaskýň.

Adelke Chovancovej z celého srdca blahoželáme, pani učiteľke ďakujeme za výbornú pedagogickú prácu a prajeme veľa chuti a inšpirácie do ďalšej umeleckej tvorby.

-red-
FOTO Ing. Eva Chovancová

NAŠI VO SVETE

semko

Šikovní obchod
pre gazdinky
aj gazdov

vo Varíne na námestí www.semkovarin.sk

Zo života Centra sociálnych služieb Terchová

Stavanie mája

Jar so sebou prináša nielen teplejšie dni, ale aj zakorenené zvyky. Prijímatelia sociálnych služieb v Terchovej a Zázrivej si spoločne pripomenuli jednu z najkrajších slovenských tradícií – stavanie mája. Naši prijímatelia v zariadení zdobili pripravený strom pestrofarebnými stuhami. Celé podujatie sprevádzala uvoľnená atmosféra, spev tradičných piesní a rozhovory plné spomienok na mladosť.

Takéto chvíle prinášajú do životov seniorov obrovskú radosť, pocit spolupatričnosti a vítané rozptýlenie. Spoločnými silami sme vytvorili krásne dopoludnie plné úsmevov a dobrej nálady.

Deň matiek rozozvučal folklór

Pri príležitosti sviatku všetkých mamičiek sa v našom zariadení konala komunitná spoločenská akcia, na ktorú zavítali vzácní hostia. Pozvanie prijala Katka Krištofiková so svojím Folklórnym súborom Struháreň z Terchovej. Mladí folkloristi svojím vystúpením priniesli do srdca zariadenia obrovskú energiu. Tradičná hudba, precítený spev a bezprostredná, milá prítomnosť účinkujúcich vyčarovali na tvárach seniorov úsmevy a u mnohých aj slzy dojatia. Podujatie opäť potvrdilo, aké dôležité a obohacujúce je prepájanie mladšej generácie s tou staršou.

Vedenie zariadenia, zamestnanci a všetci klienti vyjadrujú veľké poďakovanie zamestnancom a dobrovoľníkom, ktorí pomohli s organizáciou oboch podujatí. Špeciálne poďakovanie patrí FS Struháreň a Katke Krištofikovej za to, že darovali svoj čas a talent, aby sprijemili chvíle ľuďom, pre ktorých je takáto pozornosť tým najkrajším darom. Spoločnými silami sa podarilo vytvoriť nezabudnuteľné chvíle plné ľudského tepla.

Parádny deň v Žiline

Areál a športová hala Strednej športovej školy v Žiline sa v piatok 29. mája premenili na centrum inklúzie, nespútanej energie a úprimnej radosti. Konal sa tu už 16. ročník obľúbeného športovo-spoločenského podujatia Parádny deň. Akcia opäť potvrdila svoju hlavnú myšlienku, že v športe sme si všetci rovní a každý bez rozdielu patrí do hry.

Podujatie bolo určené najmä pre dospelých so zdravotným znevýhodnením, či prijímateľov sociálnych zariadení z celého žilinského regiónu. Organizátori pre nich pripravili pestrú paletu disciplín – od jazdy na kolobežkách, prekážkovej dráhy a lukostreľby až po netradičný kin-ball či reakčné svetielka.

Symbolické válanie mája

Tradície sa v miestnom CSS nielen ctia, ale aj dôsledne dodržiavajú. Keďže mesiac máj definitívne zavrel svoje brány, prijímatelia sociálnych služieb a zamestnanci sa spoločne zišli, aby symbolicky zvalili pestrofarebný máj, ktorý uplynulý týždeň zdobil ich areál. Hoci vonku vládlo upršané počasie, vo vnútri zariadenia panovala hrejivá atmosféra plná ľudského tepla a kultúry. O výnimočný umelecký zážitok sa postaral vzácny hosť – známy folklorista, spevák a hudobník František Mucha. Svojou majstrovskou hrou na harmonike a podmanivým hlasom okamžite rozptýlil sivé mraky za oknami. Prijímatelia sociálnych služieb si s chuťou zaspievali známe ľudové piesne a opäť zaspomínali na staré časy. Hudba a spev znovu dokázali, že sú tým najlepším liekom na dušu, ktorý dokáže vyčariť úprimný úsmev na tvári v každom veku.

Vedenie zariadenia a všetci prijímatelia sociálnych služieb vyjadrujú veľké poďakovanie pánovi Františkovi Muchovi za jeho milú prítomnosť, čas a ochotu priniesť kúsok pravého terchovského umenia priamo medzi nich.

Deň otvorených dverí v Dolnom Kubíne

Vo štvrtok 28. mája sme sa s radosťou zúčastnili na Dni otvorených dverí v CSS Brezovec na pracovisku Záskalická v Dolnom Kubíne. Mali sme príležitosť navštíviť zariadenie, ktoré poskytuje pomoc a podporu osobám v náročných životných situáciách. Súčasťou CSS je aj zariadenie núdzového bývania pre osoby ohrozené násilím, ako i útulok pre osamelé tehotné ženy, matky s deťmi či ľudí bez zabezpečeného bývania. Počas návštevy sme nahliadli do každodenného života prijímateľov sociálnych služieb, spoznali priestory zariadenia a stretli množstvo milých a inšpiratívnych ľudí.

Ďakujeme za srdečné prijatie, príjemnú atmosféru a možnosť byť súčasťou tohto krásneho podujatia.

Deň otvorených dverí v Novoti

V piatok 12. júna sme sa spolu s našimi prijímateľmi sociálnych služieb zúčastnili na Dni otvorených dverí v Centre sociálnych služieb Studienka v Novoti. V príjemnom prostredí oravského regiónu sme prežili skutočne nádherný deň. Touto cestou by sme sa chceli hostiteľom veľmi pekne poďakovať za pozvanie a neskutočne milé, srdečné prijatie. Naše veľké „ďakujeme“ patrí celému personálu za príjemné zážitky a výborné pohostenie, ktorým nás milo prekvapili.

Podujatie bolo ukázkovým príkladom toho, ako sa dajú spájať ľudia a tvoriť zmysluplné partnerstvá v sociálnych službách.

Spracovala Mgr. Katarína Čaučíková

FOTO Bc. Gabriela Tichá,
Mgr. Vladimír Stráňava

Úspech oblečený do strieborných šiat

Na prelome apríla a mája (22. 4.–2. 5. 2026), počas Majstrovstiev sveta U18 v hokeji, spôsobili mladí slovenskí reprezentanti medzi fanúšikmi obrovskú eufóriu. Svojimi výsledkami a najmä výkonmi na ľade si získali srdcia a sympatie nielen tých, ktorí boli prítomní na vždy vypredanom Štadióne Pavla Demitru v Trenčíne, ale aj tisícov priaznivcov pred televíznymi obrazovkami alebo na slovenských námestiach. S odstupom času sme sa nad úspechom oblečeným do striebornej farby a ceste k nemu zamysleli s kormidelníkom slovenskej hokejovej reprezentácie U18 Terchovcom Martinom Dendisom, ktorému úprimne a s hrdosťou aj v mene čitateľov obecných novín gratulujeme. Nech sa páči, Martinove zamyslenia.

O prvej myšlienke

Som veľmi hrdý na chalanov a na celý tím, ako sme zvládli obrovský tlak na domácom šampionáte, tešili slovenského fanúšika a dosiahli historický úspech pre Slovensko. Napriek tomu, že sme boli dopredu odpisovaní a podceňovaní ako tím, sme sa vzopreli predpokladom, vytvorili skvelú partiu a napísali históriu slovenského hokeja pred domácimi vypredanými tribúnami. O to je ten príbeh pre nás krajší.

O viere a motivácii

Základom všetkého je veriť správnej veci. Veriť tomu, že aj zdanlivo nemožné je možné. Sme síce malá krajina, ale máme tu veľa šikovných ľudí. Niekedy sa však podceňujeme a nevážime si, kým sme, čo máme a odkiaľ pochádzame. Paradoxne, to sú naše najsilnejšie stránky a tým treba veriť. Keď budeme zdravo sebavedomí, hrdí na to, odkiaľ pochádzame, a vedomí si svojich kvalít, tak vtedy dokážeme hrať náš najlepší hokej. S chlapcami máme spoločný cieľ: „Ja som Slovensko, my sme Slovensko...“ Každý si je vedomý, že reprezentuje seba, svoju rodinu, svoju

So striebornou medailou

krajinu a miesto, odkiaľ pochádza. O tomto sme sa s chalanmi veľa rozprávali, to sú oporné body, ktoré si musíme vážiť a reprezentovať ich aj na medzinárodnej úrovni. Potom i malá krajina môže byť úspešná. To sme ukázali nielen sebe, ale aj ďalším chalanom po nás.

O ceste za striebrom

Každý zápas na medzinárodnej úrovni majstrovstiev sveta je extrémne náročný. Vyberiem pár zvlášť špeciálnych úspechov na našej ceste k strieborným medailám. Prvýkrát v histórii samostatnosti Slovenska v kategórii 18-ročných alebo 20-ročných sme práve my zdolali Kanadu, prvýkrát v histórii sme vyhrali základnú skupinu a hrali finále na domácom šampionáte. Nie je to jednoduché a musíme si to vážiť. Počas celého turnaja sme hrali fantastický, moderný hokej a chlapci vytvorili naozajstnú hokejovú rodinu. So Švédskom to bol vo finále veľmi vyrovnaný zápas, kde to bolo o jednom zlomovom momente. Šťastie sa priklonilo na stranu

Strieborný slovenský tím pred vypredanými tribúnami

súpera – taký je niekedy hokej. Chalanom som však poďakoval. Ukázali charakter do poslednej sekundy a zároveň ukázali celému národu, ako sa bojuje za Slovensko.

O hymne po finálovej prehre

Napriek prehre vo finále nám ešte desiatky minút po zápase fanúšikovia v Trenčíne tleskali, skandovali „Pre nás ste majstri“ a spontánne začali spievať slovenskú hymnu. Bolo to niečo fantastické. Keď sa človek pozrie na získanú medailu, sú to spomienky, ktoré sa mu vynoria. Toto bude určite jedna z nich – spomienka na každého chalana a na to, čo odviedol pre Slovensko. Aj po prehratom zápase ľudia videli, čo chalani urobili pre našu krajinu a ako hrdo ju reprezentovali. Keď celý štadión na plné hrdlo spieval slovenskú hymnu, ukazuje to, aký je hokej fenomén, spája celú spoločnosť, ako ho ľudia milujú. Chalani dokázali potešiť náročného slovenského fanúšika a spojiť celé Slovensko svojou národnou hrdosťou.

O podpore rodiny

Veľmi ma to teší, že mám podporu v rodine. Fandí mne aj celému tímu. Keď ju vidím na tribúne s vlajkou, na ktorej je nápis „Terchová“, je to špeciálna motivácia. Na šampionáte boli zhodou okolností chvíle, keď bol prestrih medzi fanúšikov na tribúny, ukázali rodinu a videl som ju so slovenskou vlajkou. Ide o veľmi silné momenty a extra motiváciu zápas vyhrať. Verím, že takto je to aj u hráčov. Podpora od blízkych je mimoriadne dôležitá vo všetkom, a ja si to veľmi vážim.

O plánoch na leto

Určite si chcem nachvíľu oddýchnuť od hokeja. Čas chcem stráviť s rodinou, blízkymi, snúbenicou Saškou a našou malou dcérkou Lariskou. Možno bude

nejaká turistika, rád si zašportujem aj na bicykli... Potom začnem každoročné individuálne tréningy s Daliborom Dvorským, príde aj práca na zväzových reprezentačných úlohách a plánoch, keďže sa posúvam do vyššej kategórie – do reprezentácie do dvadsať rokov. Tu nás na prelome rokov 2026/2027 čakajú medzinárodné turnaje, ktoré spadajú do prípravy na majstrovstvá sveta v tejto vekovej kategórii.

O dozrievaní

Človek sa stále posúva a rozvíja – pri budovaní tímu ako partie po mentálnej stránke, športovej stránke, pri manažérskych rozhodnutiach. Aj uplynulé tri roky pri reprezentácii mi z tohto pohľadu dali veľa. Stále sa snažím vzdelávať, vyhodnocovať veci a vylepšovať ich. Umenie lídra je vedieť delegovať zodpovednosť i na svojich kolegov, dávať im väčšiu zodpovednosť a dôveru, aby sa aj oni mohli realizovať. Ako hlavný tréner som zodpovedný za finálny výsledok a smerovanie, preto celé manažovanie musí byť naplánované do najmenších detailov. Vedieť vytvoriť partiu, kde každý z hráčov všetko obetuje pre tím, je vždy môj cieľ. Ide o špeciálny pocit, keď sa to podarí. Keď chalani hrajú hrdo jeden za druhého, za Slovensko a porážame tímy ako Kanadu, Česko, Fínsko za posledné roky, to sú spomienky do konca života. Vždy chcem, aby chalani v tíme napredovali nielen hokejovo, ale aj ľudsky, aby vedeli, že som tu pre nich, a mali všetky podmienky, aby mohli ukázať svoje kvality. Aby tešili slovenského fanúšika, robili ľudí hrdými Slováckmi a spájali našu spoločnosť skrz najväčší fenomén na Slovensku – hokej.

Marián Zajac

FOTOARCHÍV Martin Dendis

Futbalové sny

Spojené štáty americké, Mexiko a Kanada. To sú názvy hostiteľských krajín najväčšieho futbalového sviatku posledných rokov. Ďaleko od účasti na ňom neboli ani naši Slovenskí sokoli, ktorí vypadli v baráži o postup na Majstrovstvá sveta 2026 s reprezentáciou Kosova 3:4 – a na tribúne som sedel aj ja. Veru, ťažko sa mi odchádzalo z Tehelného pola domov...

Na Mundiale sa predstaví celkovo 48 tímov vrátane štyroch debutantov. Svoju účasť na ňom bude mať aj najvyššia slovenská futbalová súťaž – Niké liga. Vďaka panamskému reprezentantovi Césarovi Blackmanovi a Dominikovi Simonovi z Haiti sa zviditeľní i krajina pod Tatrami. Na šampionát sa po dlhom 20-ročnom čakaní vracia reprezentácia susedného Česka, ktorej oporou v zadných radoch je niekdajší obranca Liptovského Mikuláša a dnes už hráč nemeckého Hoffenheimu Robin Hranáč. Medzi bývalých hráčov Niké ligy patrí aj kapitán reprezentácie ostrovných Kapverd a niekdajší brankár trenčianskeho AS Vozinha. Kapverdy v prvom hracom dni skupiny H senzačne obrali o body favorizovaných Španielov, vedených super talentom Lamineom Yamalom.

Majstrovstvá sveta vo futbale sú rozdelené do 16 miest. Finále sa odohrá 19. júla na štadióne MetLife v New Yorku/New Jersey. Na turnaji sa naposledy predstavia aj dve najväčšie futbalové osobnosti posledných dekád, a to portugalský zakončovateľ Cristiano Ronaldo a hviezdny útočník Argentíny Lionel Messi. Spolu s chorvátskym stredopoliarom Lukom Modričom a mexickým brankárom Guillermom Ochoom sa radia medzi najväčšie mundialové legendy.

Veľké tímy, veľkí hráči a veľké zápasy. Hádám raz budem na ich mieste ja, malý chlapec z Terchovej, ktorý mal veľké sny a nebál sa ísť za nimi.

Adam Zajac

FOTO Daniel Stehlík

Autor článku Adam Zajac pred finálovým zápasom o majstra Slovenska kategórie U14 medzi MŠK Žilina a Slovanom Bratislava. Mladí Šošoni podľahli Belasým 1:3

Zhodnotenie stolnotenisovej sezóny 2025/2026

Posledný zápas 7. ligy ročníka 2025/2026, ktorý bol jeden z najúspešnejších súťažných ročníkov Stolnotenisového klubu Terchová v jeho histórii, sa odohral 8. apríla 2026. Náš klub obsadil celkové 2. miesto, iba tri body za víťazom z Trnového.

Stolnotenisové „A“ družstvo hralo v zložení Peter Herud, Ján Štefko, Dagmar Gallová, Boris Lopusan, Michal Hanuliak, Ján Ševčík a Tomáš Danihel. V rebríčku úspešnosti celej súťaže skončil Peter Herud na 3. mieste, Ján Štefko na 10. mieste, Dagmar Gallová na 21. mieste a Boris Lopusan na 37. mieste.

Do súťažného ročníka 2025/2026 sa prihlásilo aj „B“ družstvo, ktoré hralo 10. ligu. Tam si zmerali sily v súťaži hlavne mladí hráči, ktorí začali pravidelne trénovať v stolnotenisovom klube. Niektorí hráči odohrali počas celej súťažnej sezóny aj 70 zápasov, čo je pre nich obrovská škola. Na súpiske figurovali títo hráči: Matej Krištofik, Andrej Tichý, Marko Karšay, Šimon Hroch, Roman Lysičan, Patrik Hanuliak, Marián Krivoš.

Po úspešnej sezóne sa 11. apríla 2026 uskutočnil 22. ročník Veľkonočného turnaja, kde sa podarilo už štvrtýkrát po sebe vyhrať Petrovi Herudovi. Na druhom mieste skončil Miroslav Pakoš, na treťom Jozef Macura.

Výsledky štvorhry

1. miesto: Peter Herud + Michal Hanuliak
2. miesto: Jozef Macura + Tomáš Danihel
3. miesto: Boris Lopusan + Vladimír Vallo

Na pozvanie priateľov z družobného Velehradu vycestovali 18. apríla 2026 dve terchovské družstvá na priateľské stretnutie s tamojším stolnotenisovým klubom. Oficiálne sme sa tam rozlúčili s úspešným stolnotenisovým súťažným ročníkom 2025/2026.

Text a foto Vladimír Vallo

Terchovskí stolní tenisti

Všetci v lepšej polovici

Také je posezónne konštatovanie pri pohľade na konečné tabuľkové umiestnenia futbalových družstiev FK Terchová. Aj napriek rôznym peripetiám, ktoré prináša so sebou každá futbalová sezóna, sme ako klub dokázali na okresných trávnikoch zanechať solídnu pečať reprezentujúcu našu obec. Výsledkom je konštatovanie z nadpisu článku a bonusom, ktorý predsa len treba vypichnúť, bronzové umiestnenie mužov ako nováčika súťaže. Čo však teší najviac, je napredovanie mládežníkov, medzi ktorými sa ukazujú viacero veľmi talentovaných jedincov.

Všetkým fanúšikom, sponzorom, partnerom, trénerom, hráčom, technickému personálu dakujeme za spoluprácu a podporu v uplynulej sezóne a tešíme sa na novú. Ako malý darček uverejňujeme fotografie všetkých družstiev FK Terchová v sezóne 2025/2026.

FK Terchová

FOTO Vincent Hanuliak

Mladší žiaci U13, 1. trieda: 6. miesto, 18 zápasov, skóre 64:24, 24 bodov

Dorast – U19, 1. trieda: 6. miesto, 26 zápasov, skóre 82:48, 49 bodov

Muži – 1. rieda: 3. miesto, 26 zápasov, skóre 73:56, 48 bodov

Starší žiaci U15, 2. trieda: 5. miesto, 18 zápasov, skóre 86:33, 32 bodov

Prípravka U9 a U11, výsledky a poradie sa pre kategórie prípraviek neuvádzajú. Heslo znie "vyhrávajú všetci"

Interreg Spolufinancovaný
EUROPSKOU UNIÍOU

Polsko – Slovensko

Projekt Karpatské stretnutia
č. INT/ZA/FMP_ZSK_02/0059
je spolufinancovaný Európskou uniou
v rámci programu Interreg
Polsko – Slovensko 2021 – 2027.

Siedme Karpatské stretnutie

Žilina Terchová

19. jún 2026

Karpaty v meste

14.00 h, Nová synagoga – Mariánske námestie, Žilina
Krojuvany spravidou

14.30 h, Mariánske námestie, Žilina
FS Stavbár • Chlopi z Helty • FIDRYGOLY
Ľubomír Paríčka • Un-Es-Ko • DFS Cipovíčka
SSK Cipky • Fajaristi Svrčinovej
Bohuslav Pomikala • KUS Petrovská družina

Karpaty pod Rozsutcom

16.00 h, Pod sochou Jánosika, Terchová
Remeselný jarmok a tradičné jedlá (ochutnávky o 19.00 h)

19.00 h, Pod sochou Jánosika, Terchová
FS Stavbár • Chlopi z Helty • Trombitári FSJ Javorník Luky
Ľubomír Paríčka • FZ Stráne z Važca • FS Čadina • SSK Cipky
FIDRYGOLY • Nebeská muzika • Fajaristi Svrčinovej
Bohuslav Pomikala • KUS Petrovská družina

22.00, Karpatská večera

MILAN CHVASTEK 95

spomienkové podujatie
na osobnosť mesta Prievidza
pri príležitosti
95. výročia narodenia

2. JÚLA 2026
16.00 H
**ZUŠ L. STANČEKA
PRIEVIDZA**

**KEĎ SOM ŠIEL DO NEBA,
ŠIEL SOM PO REBRÍKU**
**PETER
CABADAJ**
Dokumentárny film
o Milanovi Chvastekovi
V programe účinkujú:
Ján Miho a Ladislav Rybár z Terchovej,
Jozef Dudka z FS Lysec, Martin

JÁNSKE OHNE

26.6.2026

PRI SOCHE JURAJA JÁNOŠIKA

 ZAČÍNAME O 18:30

 TERCHOVSKÉ MUZIKY

 TOMBOLA

 ZAPÁLENIE VATRY O 21:00

 OBČERSTVENIE

 OHNIŠKO NA OPEKANIE

STRETNEME SA PRI JÁNSKEJ VATRE A SPOLOČNE VYTVORME
NEZABUDNUTELNÝ VEČER V SRDCI TERCHOVEJ.

TERCHOVSKÝ POHÁR

TURNAJ JEDNOTLIVCOV

1. ROČNÍK

 27.6.2026

 RIC TERCHOVEC

 REGISTRÁCIA DO 10:00

 ŠTARTOVNÉ 15€

- ✓ 501 00
- ✓ SKUPINA + KO PAVÚK
- ✓ 12 TERČOV
- ✓ MAX 72 HRÁČOV
- ✓ POČÍTANIE NA TABLETOCH
DARTCONNECT
- ✓ LIVE STREAM: YouTube
- ✓ TOMBOLA
- ✓ OBČERSTVENIE
- ✓ PRIZE MONEY + TROFEJE

REGISTROVAŤ SA MÔŽETE
SPRÁVOU NA FB

ALEBO NA TEL. ČÍSLE
0910 699 901

